

Trender i tro

Sidan 2

TORSDAG 29 JANUARI. NR 5/2015

Faderns kall blev familjens liv

Sidan 8

Drive in-vigsel på Kimitoön

Sidan 5

Uppdrag: arbeta för fred

Sidan 10

► **DENNA VECKA:** INSTICK TILL ESBO SVENSKA FÖRSAMLING

Eldsjälar vill ge barnen ett altarskåp i varje kyrka

Restaurangerna har det, tågen likaså – en lekplats för barn. Med barnens altarskåp vill Görel Ahlnäs och Inga-Lill Portin låta barnen gestalta gudstjänsten. Stiftets första altarskåp för barn har invigts i Nykarleby. **Sidan 5**

UK:s psalmförslag kan ha kommit för sent

Sidan 4

Människohandelns offer har ingen egen röst

Sidan 7

Gemenskapen får nya former i Karis-Pojo

Sidan 6

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Broar mellan tro och tro

KP EKUMENIK ÄR termen för arbetet för kristen enhet. Att de kristna kyrkorna inte är överens om vissa saker är något av en offentlig – och ibland väldigt svartvit – sanning. Men vad det ekumeniska arbetet handlar om är mera undanskymt i det allmänna medvetandet.

1900-talet blev ekumenikens århundrade, inte minst genom den rikssvenske ärkebiskopen Nathan Söderblom. Biografin över honom recenseras i det här numret av ärkebiskop emeritus John Vikström, som i sitt eget livsverk har lämnat tydliga spår i det ekumeniska arbetet i den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland.

Ekumenikens arbetare får finna sig i att jobbet är långsamt och segt. Det kan ligga år av förhandlingar bakom dokument, som för allmänheten kan tyckas världsfrånvända och abstrakta. Ändå har de ofta i det långa loppet konkreta följder i människors vardagsliv, när gränser suddas ut.

Det kan handla om makar som officiellt – inofficiellt låter kloka präster oftast bli att fråga vem som hör vart – får rätt att gå upp till samma nattvardsbord. Eller som i Borgådeklarationen, om den kyrkogemenskap där ett antal länders stora protestantiska kyrkor förbinder sig att se och behandla de andra kyrkornas medlemmar som sina egna fullt ut. Det innebär rättigheter när det gäller vigselrätt, fadderskap, valbarhet och rätten att verka som präst i en annan kyrka.

VID SIDAN av den kyrkliga diplomatin, en slags "utrikespolitik" om man så vill, har folk naturligtvis alltid gjort som de velat. Medan ekumenikerna långsamt byggt broar mellan flodbankarna, har många redan simmat eller vadat över i sitt dagliga liv.

Den så kallade vilda ekumeniken fungerar regellöst, där människor mött människor över samfundsgränserna, i böne- och diskussionsgrupper och framför allt i familjer med makar från olika samfund.

Det ena gör ändå inte det andra obehövt. Ekumeniska rådet i Finland har till exempel särskilt uppmärksammat interkonfessionella äktenskap i sin familjebok och med råd till medlemskyrkor och -samfund om hur de respektfullt kan behandla dem som bygger en familj med två olika trostraditioner.

EN VIKTIG insikt för det ekumeniska brobygget, vare sig det handlar om deklARATIONER eller var ens barn ska gå i kyrkan är att se att det finns mycket gemensamt. I kristendomen faktiskt det mesta. Förståelsen blir däremot inte hel om man inte samtidigt erkänner olikheterna, det som skiljer. Där kommer behovet av respekt in.

Den tredje insikten är den som de brinnande ekumenikerna tagit som sin uppgift. Till skillnad från det "who cares" som axelryckningarnas tidevarv förespråkar, så spelar människans tro faktiskt en roll, ibland till vardags, ibland på mellankyrklig nivå. Stillsamt fortsätter ekumeniken i bakgrunden med att röja onödiga hinder ur vägen.

"Stillsamt fortsätter ekumeniken i bakgrunden med att röja onödiga hinder ur vägen."

PROFILEN: TUOMAS MARTIKAINEN

"Det finns inte en enda islamsk tro, trots att många muslimer påstår det."

Religion blir allt synligare

Tuomas Martikainen har forskat i invandring sedan 90-talet och sett det finländska samhället förändras. Han tror att religionerna är här för att stanna. Därför behöver vi bli religiöst läskunniga.

TEXT OCH FOTO: SOFIA TORVALDS

Som gymnasieelev i Åbo grundade **Tuomas Martikainen** och en vän en klubb som ägnade sig åt religionssociologiska undersökningar.

– Vi besökte olika församlingar i Åbo, gjorde anteckningar och försökte ta reda på vad de sysslade med, ler han.

I dag är han professor i etniska relationer vid Svenska social- och kommunalhögskolan. En stor del av sin karriär har han ägnat åt att forska i det växlande religiösa landskapet i Finland och i världen.

Själv är han lutheran och har vuxit upp i en kyrklig familj. Hans far, prästen **Jouko N. Martikainen**, var i tiderna sekreterare åt tre ärkebiskopar, numera professor emeritus i orientalisk kyrkohistoria vid universitetet i Göttingen.

– Jag har alltid varit intresserad av historia och religion.

Tuomas Martikainens pro gradu-avhandling var ett beställningsarbete: han skulle utreda det aktuella religiösa läget i 90-talets Åbo.

– Då hittade jag tre religiösa trender: de religiösa intryck som kom via invandringen, ett ökande intresse för New Age och andra religiösa strömningar som kopplas till nyandligheten och dessutom olika kristna, karismatiska församlingar.

Nu, tjugo år senare, ser Finland alldeles annorlunda ut.

– Det har hänt mycket. För det första

har invandringen ökat på ett sätt som jag inte tror att någon kunde föreställa sig ens i början av 2000-talet. Det har givetvis att göra med globaliseringen som lett till mycket större mobilitet – också bland finländare.

Idéer sprids snabbt och lätt

Att invandringen ökar än i dag, trots lågkonjunkturen, går emot alla klassiska teorier om invandring.

– Det har att göra med att de flesta som flyttar till Finland inte gör det av ekonomiska skäl, utan på grund av kärlek eller för att söka skydd. Många bygger upp ett nytt liv här och stannar kvar.

Med invandringen träder nya religioner in i vårt alltmer sekulariserade samhälle. De utmanar vårt sätt att se på tro och helighet och tvingar oss att ta ställning. I Parisattackernas efterdyningar frågar sig nu många också i Finland: är islam en våldsam religion? Finns det något att vara rädd för också här hos oss?

– Det enklaste svaret på den frågan är att det ju inte finns en enda islamsk tro, trots att många muslimer påstår det. Det finns olika strömningar inom islam. Den salafistiska eller wahhabistiska rörelsen, som vuxit upp med hjälp av oljedollar, har bidragit till en mera svartvit bild av islam. Det går inte att förneka att det bland muslimer finns

segment som vill ha ökade konflikter med andra religioner.

De konflikter som vi i dag ser mellan muslimer och kristna, och framför allt mellan muslimer och judar, får bränsle från den postkoloniala historien och den olösta Palestinakonflikten.

– Och vi lever i en värld där det inte är möjligt att begränsa politiska, ideologiska och religiösa idéer till vissa områden, som vi kunde göra förr. Det har privatiseringen av medierna och den elektroniska revolutionen inom medierna sett till. Det finns många röster, också bland muslimer.

Martikainen poängterar att det här också är en intern konflikt inom islam, där vissa falanger försöker få all makt.

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktörer:
e-post: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Christa Mickelsson
tfn 040 831 6788

Michaela Rosenback
tfn 040 831 6322

Johan Sandberg
(Österbotten)
tfn 040 831 3599

Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Webbredaktör:
webbred@kyrkpressen.fi

Layout: Malin Aho
tfn 040 831 6902

Utgivare:
Fontana Media Ab

Bank:
Danske Bank
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Johan Sandberg

Tryck:
Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 24% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämna in din annons utan extra kostnader via annonsverket på www.kyrkpressen.fi! För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift. Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före. Radannonser bör inlämnas senast kl.12.00 på torsdag

veckan före. För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi
Leif Westerling,
tfn 050 329 4444,
fax (09) 278 4138
Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar:
tfn 040 831 6614,
prenumeration@kyrkpressen.fi.
Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €

Efter händelserna i Paris har många kommentatorer påpekat att terrordåden inte handlar om religion så mycket som om sociala frågor: om att vara underklass, om att vara maktlös.

– Jag tycker inte att man kan göra det så lätt för sig att man säger att det inte alls handlar om religion. Religionen spelar en stor roll i de identitetspolitiska frågorna för tillfället och ger också en tolkningsram för olika erfarenheter. Samtidigt är det självklart att det socioekonomiska läget också bidrar ganska kraftigt till motsättningarna.

Minskad religiös läskunnighet

Har ett alltmer sekulariserat samhälle som värt då en chans att begripa vad religiositet, en övertygelse om att det

TUOMAS MARTIKAINEN forskar i invandring och religioner. – Förr kunde vi begränsa idéer till vissa områden. Men den elektroniska revolutionen har gjort att alla möjliga röster hörs överallt.

finns sådant som är heligt och okränkbart, egentligen betyder?

– Det finns forskare som säger att vi har förlorat vår religiösa läskunnighet och jag tror att det stämmer när det gäller religion i sin klassiska form inom till exempel kristendom och islam. Den bristande läskunnigheten kan bli problematisk om de religiösa frågorna i framtiden är lika viktiga som de är i dag. Då har man kanske inte redskap och finkänslighet att handskas med dem, eller också blir man alltför försiktig.

När vi talar om religionernas – eller religiositetens – nya synlighet ser Tuomas Martikainen två trender.

– Å enda sidan är det klart att vi är mer sekulariserade än tidigare. Samtidigt har religioner fått en allt större

synlighet på grund av invandringen, på grund av nyheter som till exempel pedofilskandalen inom katolska kyrkan och på grund av vissa sekters våldsamma aktivitet.

– Dessutom är det i dag lättare än förr att bli religiös entreprenör och skapa små grupper som får stor synlighet.

I det långa loppet tror Martikainen att religiösa konflikter förebyggs bäst om vi jobbar för ett samhälle där vi kan tala med varandra och respektera varandra trots att vi inte accepterar allt den andra står för.

– Jag tror på att upprätthålla dialog och skapa kontaktytor som gör att folk inte blir marginaliserade. Det är viktigt att alla får känna att de kan ha en positiv bild av framtiden.

TUOMAS MARTIKAINEN

RELIGIONSVETARE, PROFESSOR I ETNISKA RELATIONER VID SVENSKA SOCIAL- OCH KOMMUNALHÖGSKOLEN.

GIFT, HAR TRE BARN. BOR I ÅBO.

HAR SVART BÄLTE I DEN JAPANSKA KAMPSPORTEN AIKIDO.

Diakonatsfrågan nu till kyrkomötet

ÄMBETE. Kyrkostyrelsen föreslår att kyrkan inrättar ett nytt diakonämbete som ett andligt ämbete vid sidan av prästämbetet. Tanken är att det nya ämbetet skulle ersätta det nuvarande diakonämbetet, dessutom skulle till exempel ungdomsarbetsledare och barnarbetsledare kunna bli vigda till diakoner.

De som vigs skulle automatiskt få rätt att till exempel assistera vid nattvarden, predika och hålla gudstjänster inom det egna arbetsområdet.

Frågan kommer upp på kyrkomötet redan i vår, men kyrkomötet röstar antagligen om den först på hösten. Frågan om diakonämbetet har diskuterats inom kyrkan i årtionden.

Öhman ny prästassessor

DOMKAPITLET. Björn "Nalle" Öhman, kyrkoherde i Åbo svenska församling, har blivit vald till ny prästassessor vid domkapitlet i Borgå stift. Han efterträder **Anders Laxell**, vars andra mandatperiod som assessor tar slut i mars.

Det nya i det här assessorsvalet är att alla präster – oberoende av ålder och tjänst – haft rösträtt i valet.

Tidigare förlorade prästerna sin rösträtt vid avgångsåldern, 68 år. Den här gången fanns det alltså 100 präster som fick sin rösträtt tillbaka.

Domkapitlets andra prästassessor är **Robert Lemberg**, som är kyrkoherde i Pernå. Hans andra mandatperiod tar slut i september, så det blir nytt assessorsval i Borgå stift i augusti.

Kankkonen håller klubban i gemensamma kyrkofullmäktige

ESBO. Stig Kankkonen, pensionerad journalist och chefredaktör för Kyrkpressen, har valts till ordförande för Esbo gemensamma kyrkofullmäktige, det högsta beslutsfattande organet i Esbo kyrkliga samfällighet.

De 61 medlemmarna i Esbo kyrkliga samfällighets

gemensamma kyrkofullmäktige representerar sex församlingar, varav fem är finskspråkiga och en, Esbo svenska församling, är svenskspråkig.

Kankkonen valdes för perioden 2015–2016. **Paula Viljakainen** från Espoonlahden seurakunta fortsätter som vice ordförande.

UNGDOMENS KYRKODAGAR utsåg Laura Serell till ordförande för den grupp som till kyrkomötet förmedlar ytterligare psalmförslag till psalmbokstillägget.

Psalmrace avgörs i slutspurten

PSALMER. I teorin kan kyrkomötet beakta Ungdomens kyrkodagars förslag till psalmbokstillägget, men de ungas sena uppvaknande upplevs som ett problem. – Varför släpptes listan på psalmförslag först i november? frågar sig Laura Serell.

TEXT OCH FOTO: CHRISTA MICKELSSON

I mitten av november i fjol släppte psalmbokstilläggets arbetsgrupp det förslag på 150 psalmer som de jobbat med sedan januari 2012. Då förslagen publicerades väcktes missnöje hos en del unga som ansåg att utbudet ungdomssånger var för tunt. På Ungdomens kyrkodagar i mitten av januari tog unga församlingsaktiva ett beslut om att föreslå fler psalmer för kyrkomötet.

– Det är fint att ungdomarna engagerar sig, men min bedömning är att tåget har gått, de är helt enkelt för sent ute, kommenterar kyrkomötesombudet **Stig Kankkonen**.

– Man kan inte förvänta sig att kyrkomötet av god vilja ska ta med ett för-

Det var svårt att reagera snabba, då psalmförslagen publicerades först i november.

Laura Serell

slag som i sista minuten kastas in, i en så viktig fråga som psalmer. Frågan har ju grundligt beretts av handboksutskottet och psalmbokskommittén har intensivt arbetat med sitt förslag.

Men i teorin är det ändå möjligt att kyrkomötet beaktar UK:s förslag?

– Ja. I teorin har vi möjlighet att fatta vilka beslut som helst. Vi kan besluta om att hela förslaget är bristfälligt och att vi behöver fler psalmer. Det är hela kyrkomötet som beslutar om psalmbokstilläggen, men vad gäller det svenskspråkiga tilläggshäftet är det i praktiken ganska långt de svenskspråkiga ombudens åsikt som är vägledande. Och jag anser inte att det finns någon reell möjlighet att få med ungdomarnas förslag nu, säger Kankkonen.

Göran Stenlund är svensk representant i handboksutskottet, där biskop **Björn Vikström** är ordförande. Stenlund säger att det förslag som arbetsgruppen tagit fram inte som sådant behandlas av kyrkomötet, utan att utskottet först bereder ärendet.

– I teorin har handboksutskottet möjlighet att lämna bort eller ta in någon ny sång. Det är inte meningen att vi ska börja kasta in en massa nya sånger, men i teorin är det möjligt.

Stenlund säger att det är lite märkligt att församlingsungdomar upplever att de saknar material, då en av arbetsgruppens tankar uttryckligen var att få med tydliga inslag av ungdomlig musik. Stenlund menar också att det hade varit enklare om UK:s förslag kommit i ett tidigare skede.

– Det är lite sent att vakna till när ett förslag redan utarbetats och sänts ut.

Varför först i november?

Laura Serell bemöter Kankkonens och Stenlunds kritik med att säga att det var svårt att reagera snabbare än de gjorde, då listan på psalmförslagen publicerades först i november. Serell är ordförande för den grupp som Ungdomens kyrkodagar utsåg att förmedla fler psalmförslag till kyrkomötets svenskspråkiga delegater.

– En annan möjlighet hade varit att arbetsgruppen bett om kommentarer och förslag av ungdomsarbetsledarna en andra gång och på det sättet fått fram fler förslag på ungdomssånger.

Kyrkomötesombud **Åsa A Westerlund** säger att det är bra att ungdomarna reagerade på att deras mest sjungna sånger saknades i förslaget till tilläggshäftet.

– Kyrkomötesombuden har möjlighet att föreslå förändringar. Jag kommer att föra fram UK:s förslag för de andra ombuden och i remissdebatten på kyrkomötet. Beslutet om tilläggshäftet fattas senare i kyrkomötet utgående från handboksutskottets betänkande.

Handboksutskottet får inför behandlingen av ärendet utlåtanden av kyrkomötets konstitutionsutskott och av biskopsmötet. Beredningen till biskopsmötet görs av två arbetsgrupper, den svenskspråkiga består av biskopen, **Robert Lemberg** och **Vera Tollander**.

Psalmbokstillägget tas upp till behandling i kyrkomötet i maj. Vid advent 2016 ska det kunna användas ute i församlingarna.

UK:S FÖRSLAG

• **Följande sånger** föreslår UK att tas med i psalmbokstillägget: *Rätt till liv, Så länge jag lever, Och ger dig sin frid, Steg för steg, Du som är törstig, I ditt ansiktes ljus, Du finns här, Svarta på mitt rop, Jag ber för dig, Murar.*

Bor du i Bromarv, Ekenäs, Karis, Pojo, Snappertuna eller Tenala?

Få KP hem 2015!

Ekenäsnejdens svenska och Karis-Pojo församlingar sponsrar din privata prenumeration på tidningen nästa år. På det sättet får du tidningen direkt hem i postlådan.

Ta kontakt med ditt pastorskansli för mer information!

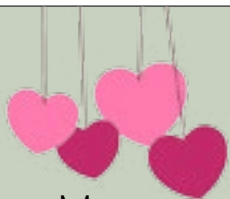
Ekenäsnejden	(019) 241 1060
Betjäningpunkt Tenala	(019) 245 0550
Karis-Pojo	(019) 279 3000

En privat årsprenumeration på Kyrkpressen kostar 65 euro. Nappa på erbjudandet nu om du vill ha en regelbunden hälsning från den kyrka du tillhör!

KP Kyrkpressen
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
Tfn: 040 831 6614

3 FRÅGOR TILL

Niina Mura

På alla hjärtans dag, den 14 februari, ordnas det en drive in-vigsel i Kimitoöns församling. Niina Mura, tf kyrkoherde, varför vill ni ställa till med Drive in-vigsel?

– I Kimitoöns församling har vi ordnat en drive in-vigsel en gång tidigare, för ett antal år sedan, och fyra par blev vigda i Dragsfjärds kyrka den gången. Mycket mera än så hinner man inte under en eftermiddag. Nu ville vi erbjuda samma möjlighet i en annan av församlingens kyrkor, Kimito kyrka. Man kan välja en vigseltid varje heltime mellan klockan 14 och 18, så totalt hinner vi med fem vigslar. En av vigseltiderna är redan bokad och senast kom flera anmälningar under de sista dagarna. Är man intresserad ska man kontakta pastorskansliet under januari månad.

På vilket sätt skiljer sig en drive in-vigsel från en vanlig vigsel?

Vigslarna skiljer sig inte på något sätt från vanliga vigslar och hindersprövningen görs på vanligt sätt.

Hur har folk reagerat på konceptet?

Min uppfattning är att människor som är så lyckligt lottade att de har hittat någon att dela sitt liv med men inte är gifta, fast de skulle vilja gifta sig, ofta har svårt att hitta tid i vardagen och börja planera en vigsel. Nu har församlingen gjort planerna på förhand och det räcker att man själv ställer upp. Meningen är att underlätta människors liv, inte ställa krav. Förra gången var alla par nöjda med arrangemanget och det blev en fin dag både för dem som gifte sig och för personalen. Att få vara med på en glad familjefest, att få bevittna deras glädje och tacksamhet för varandra, sätter en guldkant på arbetsdagen.

● MICHAELA ROSENBACK

GÖREL AHLNÄS, Inga-Lill Portin och prästnallen Björn vill att barn ska kunna leka gudstjänst under gudstjänsten med hjälp av altarskåpet. I skåpets altartavla som Ann-Maj Smedman-Skog gjort ingår över tjugo kristna symboler.

Vill inspirera barn att leka i gudstjänsten

ALTARSKÅP. Pensionärerna Inga-Lill Portin och Görel Ahlnäs vill inspirera församlingarna att skaffa altarskåp för barn. Altarskåpet som införskaffats för Kredus barnledarutbildning i Nykarleby är det första i Borgå stift.

TEXT OCH FOTO:
JOHAN SANDBERG

Ur de två skåpen i skolan plockar **Inga-Lill Portin** och **Görel Ahlnäs** ut mängder av rekvisita att leka med: mässkrudar, kollektiv, en kista komplett med docka och dopfunt med dopdocka.

Här finns också prästnallen Björn iklädd prästskjorta. Björn har den utrustning han behöver i nallestorlek: bönbok, Bibel, mässkrudar och naturligtvis en biskopsskrud.

Det enda som saknas är en kyrkogel. Problemet med

BISKOPAR, PRÄSTER, brud och brudgum, samt många andra vid invigningen av altarskåpet. FOTO: PETER PORTIN

den är att den har ljud.

– Tanken med skolans altarskåp är att inspirera barnledarna som utbildas i Nykarleby att förverkliga idén i sina församlingar, säger Ahlnäs.

Idén har Portin fått från Sverige där man utvecklat ett speciellt altarskåp för barn som ska passa in i kyrkomiljön.

Det svenska altarskåpet kostar 100 000 kronor. Det

är pengar Portin räknar med att de flesta församlingarna i stiftet inte har. I stället har de gått på loppis där de köpt skåp, gardiner, morgonrockar, festklänningar och annat. Portin har sytt om textilierna till mässhakar, skrudar, mitran och stolan i barnstorlek.

Hon understryker vikten av att barnen ska kunna gestalta samma sak som de vuxna gör i gudstjänsten.

KISTAN HÖR också till barnens altarskåp.

– De bör få kunna leka alla kyrkliga förrättningar. I kyrkorna i Sverige kan en liten biskop komma vandrande längs kyrkgången under pågående gudstjänst.

Det som barnen kanske har svårast att ta till sig är kistan.

– Erfarenheten i Sverige visar att de haft mest nytta av kistan. Tyvärr upplever också barnen döden. Då är det viktigt att de ska få bear-

beta det i leken, säger Portin.

Barnanalysen och Jesus

Skåpet i Nykarleby är det första i Borgå stift. Flera kyrkor har barnhörna med lite leksaker som barnen kan sysselsätta sig med. Utrustningen varierar och ibland finns där slitna leksaker som inte har någon koppling till kyrkan.

– Barnens plats i anglikanska kyrkor är längst fram. Vanligtvis placeras vi barnen längst bak där de inte är i vägen. Men vad hindrar att skåpen placeras längst fram eller i korsarmen? frågar sig Ahlnäs.

– Det viktiga är att barnen får en synlig plats. Det har vi både barnkonsekvensanalysen och Jesu ord att stöda oss på, säger Portin.

De påminner om att lek hörnor finns i restauranger, på flygfält och på tåg för att barnen ska trivas där.

– Det är på tiden att barnen får leka också i kyrkan.

BESÖK VATIKANEN

Möte med Franciskus

Biskop **Björn Vikström** och en finländsk delegation hade audiens hos påven **Franciskus** häromveckan. Påvens pastorala omsorg gjorde intryck.

– Hans attityd till medmänniskan kan på sikt

luckra upp lästa dogmatiska positioner, kommenterar Borgåbiskopen.

Påven log då biskopen läste en bibeltext på italienska. Borgå stift uppvaktade med filter, rent vatten och mediciner via Kyrkans Utlandshjälp.

Videoklipp hittar du på Kyrkpressen.fi.

KYRKAN REGERINGSPROGRAM

Bekämpa barnfattigdomen

För andra gången har kyrkan i Finland gjort ett förslag till regeringsprogram. Förslaget innehåller tre helheter: välmående i vardagen, globala frågor och säkerhet, och grundrättigheter. Den första helheten tangerar det arbete som görs inom den fattigdomsgrupp som ärkebiskop **Kari Mäkinen** leder.

Ett åtgärdsprogram för att minska fattigdomen bland barnfamiljer är en del av förslaget. Kyrkan vill också höja anslagen för utvecklingsarbete till 0,7 % av BNP inom loppet av 2025.

GRÅSTENSKYRKORNA S:TA MARIA i Pojo (bilden) och S:ta Katarina i Karis har utgjort den trygga ramen för gudstjänstlivet i trakten allt sedan 1400-talet.

KYRKOHERDE Pentti Raunio och kaplan Ann-Sofi Nylund i Pojo församlingshem.

KAFFESTUGAN i Karis.

KLOCKSTAPELN, Karis kyrka.

Nya vindar blåser i Karis-Pojo

SAMMANSLAGNING. Karis-Pojo församling inledde sin verksamhet vid årsskiftet. När församlingarna nu slås ihop vill medarbetarna bevara den lokala särprägel, samtidigt som gemenskapen får nya former.

TEXT OCH FOTO: JOANNA NYLUND

Det är en gråmulen januaridag när jag träffar kyrkoherde **Pentti Raunio** och kaplan **Ann-Sofi Nylund** i Pojo församlingshem. Trettondagens gudstjänst utgjorde starten för nybildade Karis-Pojo svenska församling, och nu börjar vardagen. Nylund, tidigare kaplan i Hangö, är första dagen på det nya jobbet. Pojo blir hennes huvudsakliga arbetsplats.

Sammanslagningen av de två grannförsamlingarna har varit på tapeten en längre tid. Isamband med att Karis, Pojo och Ekenäs bildade Raseborgs stad 2009 grundades genast en ny kyrklig samfällighet, men beslutet om sammanslagning av traktens svenska församlingar till två större enheter, Ekenäsnejdens församling och Karis-Pojo församling, togs först 2013. Den största orsaken var ekonomin. I och med sammanslagningen när man målet: ett nollresultat.

– Processen har gått bra även om det

ibland har känts frustrerande. Vi var till exempel tvungna att vänta ganska länge på några beslut från Kyrkostyrelsen och det försinkade oss lite. Det har varit ett intensivt och bra år men jag skulle inte vilja leva om det! säger Pentti Raunio med ett skratt.

Ann-Sofi Nylund har också haft några omvälvande månader. Hon slutade i Hangö församling efter drygt elva år och har flyttat för att komma närmare sin nya arbetsplats.

– Det positiva med att jag är ny är att jag inte har något bagage från ”hur det var förr” – men nog tankar om hur vi kan bygga upp gemenskapen framöver.

I Nylund får Pojoborna dessutom sin första kvinnliga präst.

– Det är jättevälkommet. Här har bara varit män innan, och då haltar man på något sätt mentalt, oavsett vad man gör, säger kyrkoherden.

Den nya kaplanen säger att hon blivit varmt mottagen av församlingens barn.

– Jag vet inte om de uttrycker sin uppskattning för mig som person eller i egenskap av kvinnlig präst, men det känns gott oavsett! skrattar hon.

Pojos förra kyrkoherde, **Johan Westerlund**, blev vald till kyrkoherde i Johannes församling.

Förändringens vindar

– Det finns tre olika skikt att beakta i en sammanslagning: medarbetarna, de förtroendevalda och församlingens barn. Vi finns till för församlingens barn och det viktigaste är hur det blir för dem. Res-

ten jobbar vi på internt, säger Raunio.

– Jag har inte hunnit prata med så många än, men känslan jag fått här i Pojo är att man inte upplever sammanslagningen som något stort problem, säger Nylund. Det väsentliga är ju att församlingen fortsätter betjäna församlingens barn.

Målet har varit att förändringen i praktiken ska kännas så lite som möjligt.

– Gudstjänstordningen kommer också i fortsättningen att se olika ut, och gudstjänsterna fortsätter vara lokala. Samtidigt ger sammanslagningen fler valmöjligheter för församlingens barn. Vi prövar oss fram och ändrar vid behov. Det är en förutsättning för att det ska bli så bra som möjligt, säger Raunio.

Medarbetarnas väl och ve har också prioriterats högt.

– Vi har dragit in tjänster men kunnat sköta det utan uppsägningar. Medarbetarna har deltagit väldigt aktivt i processen och jag är jättestolt över dem och deras insats.

Sammanslagningen innebär också att personalen i de två relativt små församlingarna får nya arbetskamrater.

Kantor **Håkan Lindroos** är en av dem som för första gången får en kollega.

– Vi har samarbetat länge, jag har till exempel varit semestervikarie i Karis. Men som ensam kantor i en liten församling har jag varit van att få bestämma det mesta i musikkväll själv, så det

blir nog lite av en utmaning! säger han med ett varmt skratt.

Tyngdpunkten för hans arbete kommer fortsättningsvis att vara Pojo, och kollegan **Åsa Westerlund** arbetar främst i Karis.

Diakon **Åsa Häggblom** har Pojo som sitt arbetsfält.

– Det senaste året har varit ganska tungt. Församlingarna har jobbat på olika sätt och nu ställs vi inför en ny situation. Men sammanslagningen underlättas av att vi känner varandra sedan tidigare, säger Häggblom, som upplever att de anställda överlag ser positivt på förändringen.

– Pojo är ju den mindre församlingen, och visst finns det en viss rädsla för att verksamheten ska bli sämre. Men vi jobbar för att det inte ska bli så.

Gudstjänstlivet en oas

Ett starkt gudstjänstliv är a och o för den nya församlingen.

– Det är viktigt att gudstjänstdeltagarna känner samma tillhörighet som tidigare. Det har visat sig att också de som arbetar i stora församlingar med många gudstjänstlokaler behöver veta var de hör hemma, vilken som är ”deras” kyrka, säger Lindroos.

Alla är eniga om gudstjänstens betydelse som en oas i vardagen.

– Över predikstolarna i både Karis och Pojo lyser nådens sol. Vi vill fortsätta vara ett ljus och en trygghet i en allt märkligare värld, avslutar kyrkoherden.

Utan kvinnliga präster haltar man på något sätt mentalt, oavsett vad man gör.

Pentti Raunio

Offren litar inte på myndigheter

MÄNNISKOHAND-DEL. Varje år fungerar Finland som genomfartsland och destinationsland för tiotals eller till och med hundratals offer för människohandel. Mörkertalet är stort.

TEXT OCH FOTO:
MICHAELA ROSENBACK

– Det behövs inga bojor eller burar för att det ska vara fråga om människohandel. Det handlar om en process och ett utnyttjande av en annan människas svaghet, och det händer. Också i Finland, säger **Maria Swanljung**, informatör på Diskrimineringsombudsmannens och Nationella rapportören om människohandels byrå.

För tillfället har de omkring 100 inskrivna offer i sitt hjälpsystem.

– Men enligt internationella analyser så identifieras bara omkring tio procent, säger Maria Swanljung.

Finland är inte på något sätt unikt. Människohandeln ser likadan ut här som i resten av världen. Det rör sig om arbetsrelaterad människohandel, där personer tvingas arbeta under usla förhållanden, utan lön och fasta arbetstider, eller människohandel för sexuella ändamål.

I en rapport som diskrimineringsombudsman **Eva Biaudet** tog fram hösten 2014 framgår att utnyttjande inom sexhandel fortfarande ofta förblir oidentifierad och outredd i Finland och att situationen inte ändrats märkbart under de senaste åren.

– Det går långsamt för att vi inte vill tillräckligt. Man kan skönja ett tydligt attitydproblem hos myndigheterna. Det finns ingen politisk vilja att göra någonting eftersom det anses vara ett marginellt problem.

Hon fortsätter:

– I Finland har vi ett system med starka offer. Ingen för de allra svagastes talan,

MARIA SWANLJUNG säger att kyrkan kunde ha en starkare roll som hjälporganisation i människohandelsfrågor.

deras som inte ens alltid vet om att de är offer. De söker inte hjälp för de litar inte på polis och myndigheter och de sätter sig definitivt inte i en tv-soffa och berättar sin historia.

Sexköpsförbud

Diskrimineringsombudsmannens byrå stöder en sexköpsförbudslag i Finland.

– Ett sexköpsförbud kan inte ensamt lösa någonting, men det är en viktig bit. Det är viktigt att markera att den som köper sex har ett ansvar! I dagsläget är det nästan omöjligt att dö-

ma någon för att ha köpt sex av ett människohandelsoffer eftersom sexköparen bara behöver säga "jag kunde inte veta att den jag köpte sex av var utsatt för människohandel".

Argumentet om att en sexköpsförbudslag skulle flytta verksamheten ännu mer under jorden avslår Maria Swanljung bestämt.

– Den är redan under jorden, men den kan aldrig gå så mycket under jorden att köpare och säljare inte hittar varandra.

En förbättring av situationen kunde alltså delvis bli

verklighet genom en lagändring, men också genom en attitydförändring, utbildning och fler människor på fältet.

– Samhällets attityd till prostitution påverkar också förekomsten av människohandel. Dessutom saknas det fler frivilliga aktörer. Där kunde till exempel kyrkan ha en stark roll som hjälporganisation. För många offer är polisen inte en vän, de litar inte på dem. Kyrkan kunde vara en institution som förstärker att det kan krävas månader av diskussion för att bearbeta traumat.

VÅGA FRÅGA

Ingen vet när

BO-GÖRAN ÅSTRAND är kyrkoherde och svarar på läsarförfrågor om tro och kyrka.

Vad vet vi om hur det kommer att bli när Jesus kommer tillbaka?

FRÅGAN OM när och på vilket sätt Jesus kommer tillbaka har intresserat oss ända sedan de första kristnas tid. Orsaken är att det redan i Nya testamentet framställs som en självklarhet att Jesus en gång ska komma tillbaka på ett synligt sätt. Frälsningshistorien, som ju egentligen börjar med profetierna om Jesus i Gamla testamentet, när inte sitt slut förrän det har hänt. Återkomsten är liksom sista kapitlet på en lång berättelse. I Apostlagärningarna ger texten uttryck för det här (1:11): "Denne Jesus som har blivit upptagen från er till himlen skall komma tillbaka just så som ni har sett honom fara upp till himlen."

Ett genomgående drag i orden om återkomsten är att allt kommer att förändras i det ögonblicket. Vår tillvaro, så som vi känner den i dag, upphör. Något nytt kommer och en helt ny tid står för dörren. "Man skall få se Människosonen komma på himmelens moln med makt och stor härlighet ... Och han skall sända ut sina änglar ... och de skall samla hans utvalda från de fyra väderstrecken." (Matt 24:30-31)

ATT EN FÖRÄNDRING inträffar kommer att märkas av alla. Det är alltså något genomgripande som berör allt skapat. I Uppenbarelseboken, som till största delen består av bilder svåra att uttyda, sägs att "han kommer med molnen, och varje öga skall se honom" (Upp 1:7). Hur det här kommer att gå till kan nog ingen förklara, men helt tydligt kommer alla att märka när Jesus kommer tillbaka.

Orden i Nya testamentet finns knappast där för att berätta hur återkomsten går till. Poängen är hela tiden att vi ska inse att den här tiden en gång tar slut och att en avgörande dag står för dörren. Jesus vill med berättelserna om återkomsten understryka hur viktigt det är att vi använder tiden vi nu har till att tro och lita på honom. Det betyder att vi får räkna med Jesu kärlek och förlåtelse i alla lägen. Det är mycket tryggt att redan nu få tro så inför den avgörande dagen.

TIDEN VI NU har finns också till för att möta våra medmänniskor med kärlek, barmhärtighet, omsorg och förlåtelse. Jesus lär oss att vi inte ska döma andra om vi själva ska bli dömda efter frihetens lag. Det är inte utan orsak som författaren till Jakobs brev påminner oss om att "domen blir obarmhärtig över den som inte har varit barmhärtig, men barmhärtigheten triumferar över domen" (Jak 2:13).

Sedan är det också mycket spännande att vi inte vet när allt det här kommer att hända. Jesus själv säger: "Dagen och timmer känner ingen, inte ens himlens änglar, inte ens Sonen, ingen förutom Fadern." (Matt 24:36) Så vi behöver inte alls spekulera om tidpunkten. Hellre då vara beredda på dagen genom att lita på Jesus Kristus.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och redigerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN MICHAELA ROSENBACK

Han som jagar troll

"Äckliga hora, hoppa framför ett tåg!" "Du är så fruktansvärt ful, ingen tycker om dig!"

Det här är bara några av kommentarerna som Saga Scott, deltagare i den

svenska realityserien *Paradise Hotel* utsatts för på sitt Instagramkonto. En av alla hundratals kränkande kommentarer kom från en trettonårig pojke. Vad han skrev vill jag inte ens nämna, men jag upprepar: han var tretton år gammal!

Var tredje ung blir ut-

satt för näthat i Sverige idag. Siffran i Finland ligger antagligen inte alltför långt ifrån. Det är en typ av mobbing som inte slutar när man går hem från skolan, utan som fortsätter kvällen och natten igenom.

Polisanmälningarna ökar, men långt ifrån alla fall går

att lösa. Dessutom är mörkertalet stort.

I programmet *Trolljägarna* som sänds på den svenska kanalen TV3 letar Robert Aschberg upp näthatare och ställer dem till svars. I den kommande säsongen ringer Aschberg också upp föräldrar till minderår-

iga barn som skrivit vidriga och kränkande kommentarer på webben. Nio föräldrar av tio reagerar med bestörtning: "Inte kan väl mitt barn? Jo, vi ska naturligtvis tala om saken."

Men sanningen är tyvärr den att just ditt barn kan. För någon är det som

skriver när var tredje får ta emot. Och förvisso är det bra att prata om det när hela saken uppdragas, men det bästa vore att diskutera ämnet sociala medier jämt. I vardagen. För ordet respekt verkar för många unga bli ett luddigare begrepp så fort de loggar in.

DAGBOK. Avskedets stund har kommit. Du får inte gråta, mamma, sa hon. Nej det ska jag inte göra, sa jag. Jag vill storgråta och jag lyckas inte behärska mig. Du gråter ju, sa hon. Hon kysste mig på kinden och sprang mot dörren. Där stannade hon, vinkade glatt med handen och sade: hej, hej, mamma. Så försvann hon ut genom dörren.

Skrev om sin pappas missionskall

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

I sin dagbok beskriver **Helga Wingren** hur hon tog avsked av sin åttaåriga dotter Else-Maj sommaren 1948. Hon är på väg till Belgiska Kongo som missionär tillsammans med sin man **Josef**. I Kongo ska han arbeta som läkare på ett missionssjukhus. Under de två åren ska Else-Maj vistas på missionsbarnhemmet Drott på Lidingö utanför Stockholm.

– Det var jobbigare för min mamma än vad det var för mig, säger **Else-Maj Boström**. Jag minns inte att jag skulle ha varit olycklig under min tid på Drott. Snarare tvärtom. Jag har inga syskon och på missionsbarnhemmet fick jag många vänner.

Else-Maj Boström erinrar sig att hon saknade sina föräldrar bara en enda gång under de två åren.

– Jag hade varit hos dem över julen i Belgien där de förberedde sin utresa. Flyget anlände sent och mina rumskamrater sov när jag kom tillbaka. Då minns jag att jag grät. Annars har jag

en känsla av att jag höll på att glömma dem.

Något trauma från de två åren i Sverige har hon inte.

– Om det är någon det var synd om så var det min mamma. Alltid när Afrika kom på tal senare i livet måste jag upprepa att jag hade det bra under tiden de var i Kongo.

Helga hade inga andra alternativ än att följa med Josef till Afrika. De övervägde också att ta med sig Else-Maj.

– Men mamma var en ganska osäker människa och hon var rädd för vad hon skulle möta i Kongo.

Två läkare, en kirurg och en barnläkare gav motsatta råd till familjen i frågan om Else-Maj skulle följa med eller inte.

– Kirurgen sa att barn inte ska åka till Kongo på grund av infektionsrisken. Barnläkaren sa däremot att barn inte ska skiljas från sina föräldrar. Men hade jag följt med hade jag gått i skola flera hundra kilometer från den by där mina föräldrar bodde. Jag hade ändå bott på internat under terminerna.

Under den första tiden i Kongo skri-

ver mamman i sin dagbok att det var bra att Else-Maj inte kom med. Mot slutet av tiden förändrades tongångarna.

– Men jag hade det underbart bra på Drott, mycket tack vare min rumskamrat och hennes bror som tog oss på äventyr i skärgården.

Som pensionär har Boström fått tid att gå igenom sina föräldrars anteckningar. Helga dog 1976 och Josef fem år senare. 1980 utkom Josef Wingrens biografi *I livets tjänst – en läkare berättar om sin vision och mötet med verkligheten*. Innan han dog gav han Helgas dagböcker åt sin dotter.

– Han gjorde det efter en viss tvekan, han trodde det skulle bli för berörande för mig. Och berörande blev det, men det var också mycket intressant, säger Boström.

Efter att Helga dött sa Josef att hennes dagböcker borde redigeras och publiceras. Det har nu Boström gjort. I boken *Sången i Kibunzi. Missions- och läkarkallets påverkan av en familjs liv* berättar hon om åren 1948–1950.

– Jag har inte redigerat texterna så mycket. Jag vill bevara mammas för-

TAVLAN PÅ väggen bakom Else-Maj Boström är en gåva hennes pappa fick av en portugusisk familj som tack för att han förlöst hustrun med kejsarsnitt i Kibunzi. Motivet är inte från Kibunzi, men tavlan utgör pärmens på hennes bok.

muleringar för att man ska få en uppfattning om tidsandan.

Ville veta varför

Boken är också ett svar på det fyraåriga barnbarnets förskräckta utrop ”Hur kunde de lämna dig ensam i två år?” när Boström berättade om tiden i Sverige för henne.

– Jag försökte svara henne, men medan jag gjorde det märkte jag att det inte var hela sanningen. Men jag tror inte hon kan förstå förrän hon är vuxen.

När Boström tog itu med dagböckerna ville hon ha svar på frågan varför hon lämnades i Sverige. Hon ville också veta hur det kom sig att pappan beslöt åka fast mamman inte var intresserad.

– Jag fick svar på mina frågor. Jag förstår pappa väldigt bra. Förklaringen är både hans äventyrlust och hans uppväxtmiljö.

Josef Wingren växte upp i Forsby, Pedersöre. Då han föddes 1905 var byn Forsby mer isolerad än den är i dag.

– Hans föräldrar var baptister och baptistförsamlingen var väldigt inriktad på missionen i Kina. Sedan han var

barn hade pappa en dröm om att fara till Kina som missionär och senare som missionsläkare.

Drömmen om Kina förverkligades ändå inte. Först kom kriget emot och sedan kulturrevolutionen i Kina. Isamband med den kördes alla utländska missionärer ut ur landet.

– Jag har funderat på vad det hade betytt om inte kulturrevolutionen kommit i Kina. Då hade pappa åkt dit och sannolikt hade jag följt med, för jag tror att Kina uppfattades som mer civiliserat än Afrika.

I stället kom ett erbjudande om ett vikariat på sjukhuset i Kibunzi, en liten ödemarksby i Belgiska Kongo.

– Hur mamma kände då har hon beskrivit bra i sin dagbok. Hon ville inte åka. Det var svårt för henne att lämna mig.

Else-Maj Boström har gjort en intressant resa när hon läst dagböckerna. Hon kallar dem ett tidsdokument.

– Mamma skriver personligt och ärligt om förhållandena på missionsstationen. Jag imponerades över hur välorganiserad missionsstationen var. Men hon skriver också att hon är besviken på

”Med tanke på uppväxtmiljön var det nödvändigt att han fick följa sin kallelse. Hade han inte gjort det hade han upplevt att han gått miste om något i sitt liv.”

Else-Maj Boström

en del av missionärerna som hon alltid sett upp till. Men de är människor som alla andra och det uppstår konflikter.

Omprövd kallelse

Josef Wingrens kallelsemedvetande förändrades efter Afrikatiden.

– Det verkar som om deras vyer vidgades i Afrika och de kände inte längre på samma sätt som förr. Speciellt efter att pappa varit i Indien 1962 i WHO:s tjänst.

Medan Else-Maj studerade vistades föräldrarna i Indien i knappt två år. Från Indien flyttade de till Sverige där de levde resten av sina liv.

– När han blev äldre ansåg pappa att han kanske lämnat mig ensam för många gånger. Men jag förstår honom och tror i dag att hans behov av nya utmaningar också tvingat framför allt mamma men också mig att gå vidare. **Vad tänkte han i efterhand om kallelsen?**

– Mot slutet av sitt liv blev min far svag av Parkinsons sjukdom, men han fortsatte skriva dagbok. Det är svårt att läsa det han skrev mot slutet, men i det tillståndet han var då ansåg han att han

inte borde ha utsatt sin familj för det han gjorde. Men då var han inte längre sig själv.

– Men med tanke på uppväxtmiljön var det nödvändigt att han fick följa sin kallelse. Hade han inte gjort det hade han upplevt att han gått miste om något i sitt liv. De förstod mamma också.

För Else-Maj Boström har arbetet med dagböckerna gjort att hon upptäckt nya aspekter av livet.

– Jag har börjat tänka på religionens betydelse för människorna och deras handlingar. Som barn gick jag i Metodistkyrkans söndagsskola, för den låg närmast vårt hem. Missionärsbarnhemmet hörde till Svenska Missionsförbundet i vars tjänst pappa var. Medan de var i Kongo deltog jag i ett baptistläger där jag blev ... frälst. I dag tycker jag det är lite obehagligt att jag blev påverkad. När vi kom hem hörde föräldrarna till baptistkyrkan, men jag har känslan av att de inte var speciellt aktiva. Min far tog ibland med mig till olika kyrkans gudstjänster.

– Det var viktigt för honom att jag skulle få ett ekumeniskt tänkande. Det

präglar mig än i dag. Jag har stor respekt för kristna värderingar men söker fortfarande en tro. Då jag blev frälst var det efter en yttre påverkan och tron satt inte i länge. Jag minns inte hur jag kände det då, men jag har inget negativt minne av det. Det är först som vuxen som jag börjat fundera på det.

I dagboken och i breven kommer det fram att speciellt Helga bad för sin dotter medan de var åtskilda.

– Eftersom jag hade så jätteroligt på barnhemmet så var det kanske Guds svar på mammas böner.

Fortfarande är Boström intresserad av religion och vad den betyder.

– Jag har anmält mig till en Alphakurs i församlingen. Här ska det tas reda på.

Intresset för Afrika har också vuxit.

– Jag har aldrig varit där. På nittio-talet var det meningen jag skulle hälsa på en kusin som också var läkare i Kongo. Men det blev inte av på grund av oroligheter där.

Missionärsbarnhemmet stängdes 1964. Sjukhuset i Kibunzi verkar än i dag. Intäkterna från Boströms bok går till det sjukhuset.

Missionspraktik mitt

MYANMAR. ”När kan du åka?” Den frågan fick Sabina Saramo av Finska Missionssällskapet hösten 2013. Utan att veta vart färden skulle ta henne tackade hon ja.

TEXT OCH FOTO: HEIDI HENDERSSON

Jag träffar Sabina Saramo drygt två veckor efter att hon återvänt från sitt volontärarbete. Hon har ingen synlig solbränna och är i full färd med att söka juridikjobb för vintermånaderna, så det är svårt att tro att hon just tillbringat tre månader i norra Thailand. Men så fort vi börjar prata gläntas locket på upplevelsen hon bär med sig.

– Det var väldigt intressant och utmanande och smått frustrerande att se vilken otrolig konflikt som pågår i Myanmar. Den här konflikten har hållit på i många år, i princip sedan andra världskriget, säger Sabina Saramo, som fått en lärorik inblick i situationen i det tidigare Burma.

Men hur hamnar en nyligen utexaminerad jurist från Vasa i en fredsprocess i Myanmar? Jo, allt började 2011. Sabina Saramo var skoltrött och letade efter nya utmaningar. Hon anmälde intresse för missionspraktik med SLEF (Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland). Hon landade i Kenya och var missionspraktikant i tre månader och reste runt i landet.

– Det var freds- och försoningsarbete i workshops, ”Healing the wounds of Ethnic Conflict”.

Höll kontakten

När hon kom tillbaka till Finland kände hon att hon ville ha mer utbildning på området och deltog i Finska Missionssällskapets preliminärutbildning i mission i Helsingfors. Under en av kurshelgerna fick deltagarna besök av påverkningsspektorn på Finska Missionssällskapet. Sabina Saramo fick föreläsaren **Kristiina Rintakoski** som lunchsällskap och fick veta att de planerade en praktikplats med inriktning på fredsarbete.

– Praktiken skulle bli den första inom det relativt nystartade arbetsområdet. Jag blev intresserad och höll kontakten med Rintakoski.

I början av hösten 2013 kom ett e-postmeddelande som informerade om att praktiken skulle bli av, men platsen för arbetet var ännu oklar. Trots den knapphändiga infon avslutades mailet med: ”När kan du åka?” Så snart som möjligt, visade det sig.

– Så småningom klarnade det att det handlade om arbete med fredsprocessen i Myanmar på Pyidaungsu Institute, ett freds forskningsinstitut i norra Thailand.

I slutet av september i fjol bar det av. Hon blev installerad i närheten av Chiang Mai, en större turiststad i Norra Thailand.

– Jag hade ett rum och ett badrum på ungefär cirka två minuters promenavstånd till fredsinstitutet.

Myller av etniska minoriteter

Arbetet på fredsinstitutet fokuserar på att ta fram info till fredsprocessen. Institutet är en oberoende instans och ska inte vara knuten till någon av de stridande grupperna.

– Institutet försöker bilda en uppfattning om allas syn på saken, förmedla information från olika synvinklar och på så vis hjälpa till i fredsprocessen.

Och olika synvinklar finns det många av. Myanmar är ett myller av etniska minoriteter, varav några är representerade vid institutet.

– Alla som jobbade där kom från någon minoritet. Det finns 130 officiella minoriteter i Myanmar, men det finns också många som inte är erkända.

Vill få fred

I landet finns en stark militär och även de olika etniska grupperingarna har egna stridstrupper. Grupperna strider i första hand mot den styrande makten, men det förekommer också sammandrabbningar mellan de etniska grupperingarna.

– Det finns tre olika intressegrupper i Myanmar, militären, de politiska partierna och de etniska minoritetsarméerna. Man har väldigt länge och aktivt försökt få till stånd ett vapenstilleståndsavtal. Det var tänkt att det skulle skrivas under på hösten, men det skjöts upp. Det har fortfarande inte skrivits under. Om det blev fred kunde man fokusera på att utveckla regionen.

Hon upplevde att de anställda och Myanmarbor hade en viss framtidstro, garnerad med ett stort mått skepticism.

– Folk litat inte på strategin bakom avtalet. Men de är lite hoppfulla.

Och regionen visar tecken på utveckling.

– Myanmar har tidigare varit helt stängt, men nu är det öppet till vissa delar.

Förföljda muslimer

Förutom stridigheterna mellan den burmesiska militären och de olika folken pågår också ständiga konflikter mellan muslimer och buddhister.

– Den buddhistiska extremorganisationen är emot allt som har med muslimer att göra och mellan dem pågår en konflikt som är ganska blodig. Jag har läst någonstans att den muslimska minoriteten Rohingya är den mest förföljda folkgruppen i världen.

Myanmars problem är alltså inte lät-

JURISTEN SABINA SARAMO har försökt förstå konflikten i Myanmar och bidra med lösningar på ett freds forskningsinstitut i norra Thailand.

ta att lösa. Många år av blodiga krig och interna motsättningar har gjort landet till ett av världens mest problematiska områden.

– Det finns så många konflikter, därför är det så komplext och svårt.

Hann inte gå på djupet

Tre månader av intensiv utbildning i problemet har gett Sabina Saramo en ganska bred bild av problemet, men hon är långt ifrån insatt till fullo, säger hon.

– Jag är ännu inte fullärd. Det tar länge.

Första månaden läste hon på om fredsprocessen och sedan började hon forska i de etniska minoriteter-

nas ställning i landet Myanmar, före detta Burma.

– Man hinner ju inte gå på djupet på två månader, men man hinner få en inblick i vissa delar. Jag granskade konstitutionen ur de etniska minoriteternas synvinkel. Jag läste på om Etiopien, som har ett federalt system som fungerar ganska bra för de etniska minoriteterna. Jag plockade vissa saker därifrån och jämförde dem med Myanmar.

”Småpratart runt problemet”

Förutom svårigheterna att sätta sig in i en komplex konfliktsituation fick Sabina Saramo tampas med kulturkrockar och kommunikationssvårigheter.

i Burmakonflikten

MYANMAR

- **The Republic of the Union of Myanmar**, tidigare Burma.
- **Myanmar är** en beteckning som införts av den sittande militärregimen; oppositionen använder namnet Burma.
- **Myanmar är** till ytan det största landet på det sydostasiatiska fastlandet. Det gränsar i norr till Kina, i väst till Bangladesh, till Indien i nordväst, i öst till Laos och i sydost till Thailand.
- **Burma blev** självständigt från Storbritannien 1948 och blev en förbundsrepublik.
- **Sedan en** militärkupp 1962 har landets styre bestått av en rad militärjuntor som har fört en medveten isoleringsstrategi, och Burma anses i dag vara ett av världens minst utvecklade länder. Ett stort problem är landets stora produktion av heroin, samt spridningen av hiv och aids. Landets kultur är i huvudsak baserad på theravada-rikningen av buddhismen.

- **Statsskick:** Presidentrepublik.
- **Officiellt språk:** Burmesiska.
- **Huvudstad:** Naypyidaw (fram till 2005 Rangoon).
- **Befolkningsmängd:** 50 519 000.
- **Valuta:** Kyat.

Källa: wikipedia

– Här i Finland fungerar det så att om man har ett problem så diskuterar man och löser det. Där gick det till så att om jag hade en fråga, så började vi först småprata runt problemet. Det hände ofta att jag diskuterade en halvtimme med någon utan att få något svar.

I Thailand och Myanmar råder en "smiling culture". Man ska vara glad, inte visa sina känslor alltför öppet och man får inte "tappa masken".

– Så man kan aldrig vara helt säker på vad personen faktiskt menar.

Hon kände sig väldigt lockad att applicera sitt finländska problemlösartänk på konflikten, men insåg

SABINAS VOLONTÄRPERIOD i Thailand var den första via påverkanssektorn vid Finska missionssällskapet. FMS har många volontärplatser jorden runt.

att det inte är möjligt.

– När man kommer utifrån går det inte att ta efter hur det är att lösa problem i väst. Det är de som bor i området som måste få lösa problemet på sitt sätt, för det är de som ska leva tillsammans.

Acklimatiserar sig

Tiden i Myanmar var både lärorik och utmanande.

– Jag har fått många erfarenheter och mycket ny kunskap. Det är bra att vidga vyerna och se hur saker och ting fungerar i andra kulturer. Jag är väldigt intresserad av fredsarbete och ville utforska om det är något jag kan jobba

med i framtiden och här fick jag en liten aning om hur det är att vara involverad i en fredsprocess. Men det är inte min grej att forska dagarna i ända, säger hon med ett skratt.

Inom den närmaste framtiden är det Finland som gäller.

– Jag ska auskultera vid tingsrätten, vilket är både jobb och vidareutbildning på samma gång. Det blir delvis kontorsarbete och i vissa fall får jag sitta som domare.

Sedan hon kom hem har hon fortsatt följa situationen i Myanmar, men försöker fokusera på livet i Vasa.

– Jag koncentrerar mig på att acklimatisera mig.

En skymt av ett gigantiskt livsverk

BIOGRAFI. Utan Nathan Söderblom hade inte ekumenikens nittonhundratals sett ut som det gjorde. Forskningen kring Söderbloms person och mångsidiga livsverk fortsätter alltjämt.

TEXT: JOHN VIKSTRÖM

En lördag i juli år 1931 får man i Uppsala bevittna en procession av ett slag som man aldrig tidigare har upplevt. Mellan led av studenter och omgiven av en kompakt folkmassa på över femtontusen personer skriker processionen långsamt från ärkebiskopsgården till domkyrkan. Bakom en florbehängd fanborg bär åtta studenter en enkel blomsterprydd ekkista. Efter kistan kommer den avlidnes anhöriga, kung Gustaf V och hela kungahuset, landets regering och biskopar, diplomatiska kåren, utländska kyrkoledare, företrädare för universitetsvärlden, ärkestiftets församlingar och en mängd olika organisationer. Studentkören Orfei Drängar sjunger pilgrimspsalmen *Härlig är jorden* på danska.

Inne i domkyrkan trängs en församling på över fyratusen personer. Nedanför högaltaret är golvet öppnat för en grav bredvid den plats där stoftet av Sveriges första evangeliska ärkebiskop Laurentius Petri vilar. Där ska kistan med de följande århundradenas mest berömda svenska ärkebiskop biläggas. I kistan vilar **Nathan Söderblom**, han som då betraktas som den främste bland världens evangeliska kyrkoledare, världskänd religionshistoriker, fredsstiftare mellan kyrkor, folk och stater, hedrad med Nobels fredspris, medlemskap i Svenska Akademien, Musikakademien och Vetenskapsakademien, hedersdoktor i fjorton universitet världen över. I Stockholm och runtom i Sverige vajar flaggorna på halvstång och kondoleanser strömmar in från kyrkliga och statliga ledare i olika delar av världen.

Denna gigantiska person och hans livsgärning skulle givetvis komma att beskrivas och analyseras i en mängd

levnadsteckningar och specialstudier. Material har inte saknats. Förteckningen över hans litterära produktion upptar över 600 titlar, brevens antal utgör cirka 38 000.

Forskningen kring Söderbloms person och mångsidiga livsverk fortsätter alltjämt. Numera dikteras denna forskning inte enbart av intresset för personen Söderblom och hans livsverk. Motivet är också att försöka förstå den kyrkliga och teologiska utvecklingen under det århundrade som efter väckelsens adertonhundratals skulle bli ekumenikens nittonhundratals. För att förstå denna utveckling gäller det att också förstå den tro, den åskådning och de motiv som dikterade Söderbloms uttalanden, beslut och handlingar under 1900-talets tre första decennier. Utan honom hade det nämligen, mänskligt sett, inte gått som det gick.

En liten skymt

Om jag har förstätt rätt, har detta varit ett centralt motiv för pensionerade Strängnäs-biskopen och ekumeniska "tungviktaren" Jonas Jonson när han nu, bara tre år efter sin stora biografi över professorn, biskopen och ekumenen Gustav Aulén, har kommit ut med en bok om Nathan Söderblom, *Jag är bara Nathan Söderblom satt till tjänst* (Verbum 2014).

Jonson avslutar bokens inledning med orden: "För att få veta vem Nathan Söderblom var, hur han tänkte och vad han gjorde, har jag hämtat fram både gammalt och nytt ur överfyllda förråd. Trots allt jag läst och hört har jag bara sett en skymt av honom, småspringande med prästrocken uppknäppt, guldkorset dinglande på bröstet och fickuret i västfickan, hatten i hand och ar-

JOHN VIKSTRÖM har läst Jonas Jonssons bok *Jag är bara Nathan Söderblom satt till tjänst*. FOTO: VERBUM FÖRLAG

Stöd för livsförändring

BOK

Din väg ut ur oron. En självhjälpsbok med broder Lorens som vägvisare.

Författare: Jan Byström & Ingalill Bergensten
Förlag: Libris 2014

Depression och olika ångeststörningar är välfärdssamhällets folksjukdomar,

omkring en fjärdedel en befolkningen drabbas någon gång under sin livstid. De flesta klarar vardagen, men känner ändå att rädslan och nedstämdheten begränsar livet.

Alla som kämpar med oro

och ångest letar förstås efter det där tricket som ska kunna lyfta tyngden från ens axlar utan att kräva alltför stora livsförändringar, och det finns hela bibliotek av självhjälpsböcker, hundratals olika metoder och övningar att välja mellan. Endel börjar meditera, andra börjar jogga, någon tredje börjar gå i kyrkan.

I dag är det inte heller uteslutet av kombinera flera metoder, och det är just en kombination av KBT (kognitiv beteendeterapi) och kristen tro som presenteras i boken *Din väg ut ur oron* av prästen och terapeuten **Jan Byström** och journalisten **Ingalill Bergensten**.

Boken bygger på enkla övningar i avslappning och acceptans, och ett urval citat av 1600-talsmunken broder **Lorens**. Att koppla samman just broder Lorens och mindfulness-övningar känns i själva verket mycket logiskt: det var Lorens som under sitt träki-

ga arbete i klosterköket utvecklade den enkla andliga regeln att vara uppmärksam på Guds närvaro vad man än företar sig. "Jag började leva som om bara Gud och jag fanns i världen", skriver han i den andliga klassikern *Att öva sig att leva i Guds närvaro*.

Din väg ut ur oron är en sympatisk, saklig och lättfattlig bok och övningarna är lätta att genomföra bara man hittar viljestyrkan att ta itu med dem. Jag är i

själva verket övertygad om att den här boken verkligen kan hjälpa människor ut ur sin oro. Problemet kvarstår: man måste verkligen göra övningarna.

Kanske här finns ett koncept som kunde sitta bra i de flesta församlingar: en grupp för andlig och psykisk hälsa? *Din väg ut ur oron* skulle vara perfekt att utgå ifrån i en grupp som skulle bidra med det stöd en livsförändring kräver.

• SOFIA TORVALDS

”I kistan vilar Nathan Söderblom, han som då betraktas som den främste bland världens evangeliska kyrkoledare, fredsstiftare, hedrad med Nobels fredspris, hedersdoktor i fjorton universitet världen över.”

marna utsträckta som om han ville sluta alla han mötte i sin famn.”

”Bara en skytt av honom”, det är försiktigt sagt om en bok på 476 sidor, där man får följa den intellektuellt och konstnärligt begåvade och pietistiskt fostrade prästpojken från nedre Norrland på hans väg genom studie-, professors- och ärkebiskopsår i Uppsala, avbrutna av flera år som utlandspräst i Paris bland konstnärer, författare och musiker, barnflickor och pigor, hantverkare, diplomater och sjömän, ett par år som professor i Leipzig, längre och kortare resor till kontinenten, England och Amerika, för att inte tala om de många visitationsresorna inom ärkestiftet. Mycket av det som beskrivs i boken pekar fram mot det som skulle bli kulmen på Söderbloms livsbana och livsverk, det ekumeniska mötet i Stockholm 1925, den största samlingen av kyrkoledare sedan konciliet i Nicaea 325.

Alla var inte där

En som saknades var ärkebiskop **Gustaf Johansson** i Åbo. Men han var inte ensam. Också den romersk-katolska kyrkan ställde sig då ännu utanför de ekumeniska strävandena. Endast den ortodoxa och den evangeliska grenen av kristenheten var representerade. I sin predikan vid den avslutande gudstjänsten i Uppsala domkyrka yttrade därför Nathan Söderblom några ord som sedan skulle bli berömda och ofta citeras: ”Två är här församlade. Johannes, innerlighetens och betraktelsens apostel, hade vid Herrens bröst lärt sig regeln: Bröder, älska varandra. Paulus, Frälsarens största lärjunge, vittnade: Jag har arbetat mer än de alla – dock inte jag, utan Guds nåd, som har varit med mig. Hans tro är verksam i kärlek. Den tredje, Petrus, lärjungakretsens talman, dröjer ännu. Kristenheten framträder söndrad, men Kristus är en. Söndringen kan inte vara enligt hans sinne.”

Vilken var då Söderbloms syn på den kristna enhetens förutsättningar? Jag låter Jonson sammanfatta: ”Den första är att Gud är en levande Gud, som uppenbarar sig genom profeter, historiska

händelser och i all äkta religion och som handlar genom människor som ställer sig till förfogande. Den andra är att kyrkan som organisation kan ta sig olika uttryck, men att kristendomen har en själ som är gemensam, bestående och samlad kring försoningens kors. Den tredje är att alla kyrkor – katolska, ortodoxa och evangeliska – har del i kyrkans katolicitet på lika villkor, och att biskopsämbetet är ett synligt uttryck för deras samhörighet och förbindelse med sitt gemensamma ursprung.”

Efter Stockholmsmötet följde ännu sex år fyllda av arbete med frågor gällande bland annat den ekumeniska rörelsen och dess framtid, frågan om fred och behovet av en övernationell rättsordning, frågan gällande större frihet för Svenska kyrkan, men också rutinärenden av många slag samt bekymmer inom den egna familjen. Stockholmsmötet hade krävt en omänskligt stor arbetsinsats. Söderblom återvann efter det aldrig sin fulla arbetskraft. Men han arbetade in i det sista. Fyra dagar hann han vara på sjukhuset innan han avled söndagen den 12 juli 1931, 65 år gammal. Just innan han avsomnade yttrade hustrun **Anna Söderblom**: ”Saliga är de renhjärtade, ty de skall se Gud.” Familjen, som stod runt honom, tyckte sig höra att han svarade: ”Detta är evighet.” Sedan somnade han in.

Sitt testamente till eftervärlden hade han gett i en föreläsning som skulle bli hans sista. Det skedde vid universitetet i Edinburgh i början av sommaren. Där upprepade han ännu en gång vad han ofta hade sagt: ”När Guds ledning genomtränger en människas hjärta och liv, så att den gudomliga kärleken och rättfärdigheten blivit bestämmande för det, kan man tala om helgon. Helgon är de som med sitt väsen och sitt liv predikar att Gud lever.” Det var många som tyckte att han själv fyllde de kriterierna ganska bra. Men på hans grav högs in i hällen några ord som han hade upprepat ännu oftare, hämtade ur Lukas evangelium: ”När I hafven gjort allt som har blifvit eder befallt, då skolen I säga: Vi äro odugliga tjänare. Vi hafva allenast gjort det som vi voro pliktiga att göra.”

Rader av igenkännande

BOK

27 år 11 poeter – En antologi: Ny finlandssvensk dikt 1987–2014

Redigering: Ursel Allenstein, Ralf Andtbacka, Peter Mickwitz

Förlag: Schildts & Söderströms

Dikter. Är det fortfarande något som bara vissa människor läser? De kulturellt bevandrade, som tillhör ett visst samhällsskikt. Eller de djupsinniga (alternativt flummiga) tänkarna vi ser någon gång på busen, med ett tunt diktverk uppslaget i knät och blicken långt i fjärran.

27 år 11 poeter är en omfattande antologi i tilltalande utformning (bussvänlig men betryggande tjock) som kan öppna upp för en större fördomsfrihet inför dikten i allmänhet och den nya finlandssvenska dikten i synnerhet. Författarna har alla debuterat efter 1980 och har i regel gett ut minst tre verk.

I en avslutande essä funderar **Fredrik Hertzberg** över diktens vara eller inte vara. ”Språket (...) är inte bara ett kommunikationsmedel utan också ett medel för att reda ut vad vi menar, för oss själva”. Att dikten ofta är dunkel beror på den uppenbara svårigheten i att tränga in i en annan människas tankevärld – dikt ”ska vara svårt”, som den ryske författaren **Viktor Sklovskij** (1893–1984) sade. Men i de allt friare former som den moderna dikten tar blir den också till en lek med ord och associationer. Den friaste (svåraste?) poesin representeras här av t.ex. **Agneta Enckell, Oscar**

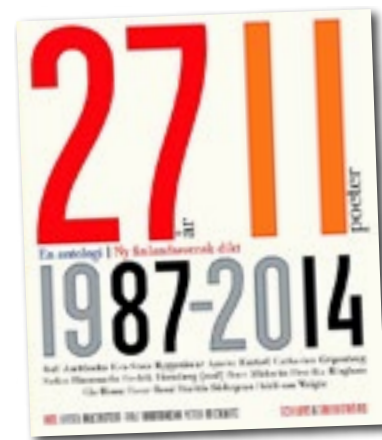
Rossi och Cia Rinne (som dessutom skriver på flera språk) medan den traditionellt mer sammanhängande återfinns hos exempelvis **Catharina Gripenberg** och **Ralf Andtbacka**.

Kanske ligger diktens styrka i det oväntade igenkännandet i en annans ord: ”i slingor av av vakenhet./ lutar mig hårt mot landskapet./så jag inte försvinner./bland vind och blad.” (Enckell i ”inte ett ord (jag är naken)). Eller i en lakoniskt konstaterad sanning: ”Man lär sig nya saker varje dag./Det är varken en frälsning, en slutpunkt eller ett paradiset./Men det är fördelen med att vara människa.” (Andtbacka i ”Står kan låta som billarm”).

Den moderna poesin kan vara svår just för att den yrkar på att vara möjligast öppen och abstrakt. Men det är samtidigt en styrka som gör att poesin kan finna nya vänner. Kanske kunde den förses med instruktioner: Lagg bort behovet att hela tiden förstå. Lyssna mera efter känslan i orden. Och öppna upp för det lättsamma – språket är ett medel, men också en lek. I en tid när språket utarmas och snuttifieras finns allt större anledning att låna sitt öra till språkets hantverkare.

Som Hertzberg säger: ”Huvudsaken är att denna poesi ger dig huvudbry. Att den expanderar ditt fält, ditt estetiska sinne, ditt språk, lägger sig någonstans på tvären, fördröjer dig, får dig att andas lite djupare, eller instämma i det mantra som löper genom Ralf Andtbackas dikt ”Fält faller in i fält”: Jag fylls av en utsökt känsla av frihet.”

JOANNA NYLUND

DE FINLANDSSVENSKA författarna i 27 år 11 poeter har alla debuterat efter 1980 och har i regel gett ut minst tre verk.

Levande historia

BOK

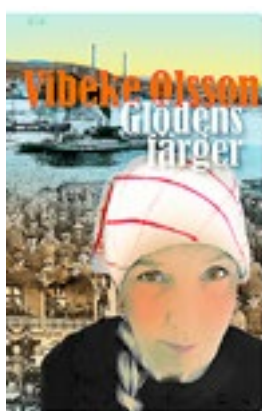
Glödens färger

Författare: Vibeke Olsson
Förlag: Libris 2014

Ibland ramlar jag över ett eller annat bildgalleri på nätet där någon samlat gamla svartvita bilder som färglagts omsorgsfullt så att de många fall ser ut som färg-

foton. Då händer det magiska: När personerna på bilden slutar vara svartvita inser jag att de ju var alldeles riktiga människor de också även om de levde i en annan tid.

När jag läser **Vibeke Olssons** femte roman om sågverkskvinnan Bricken tänker jag att Olssons allra främsta styrka som författare är att hon gör samma sak som de människor som

färglägger gamla svartvita bilder: Hon visar att människorna varit lika mänskliga oavsett under vilken historisk tid de levte.

Serien om Bricken fungerar dessutom som en historielektion. I den första boken *Sågverksungen* var Bricken tio år och upplevde den första stora strejken. Sedan dess har strejkena avlöst varandra och i *Glödens färger* är det äldste sonen Nikanor som engagerar sig politiskt medan Bricken

själv pendlar mellan förstärkelse för hans engagemang och oro för att han ska radikaliseras allt för mycket. 40 år gammal börjar Bricken höra till den äldsta generationen i sin familj. Umgänget med de nätt och jämnt vuxna barnen blir utmanande. Hon kämpar med att låta dem göra egna misstag utan att låta den oro som bottnar i ett livs erfarenheter försmörka umgänget.

Liksom i de tidigare böckerna växlar Ols-

son mellan flera tidsperioder i Bricksens liv. Parallellt med de politiska oroligheterna på sågverket får man också läsa om en oväntad kärlekshistoria – bitterljuv just för att den är skildrad för en läsare som redan vet ungefär hur det kommer att sluta.

Resultatet blir ännu en vandring genom några år i Bricksens liv, så pass njutbar att jag hoppas få följa med under ännu fler år.

ERIKA RÖNNGÅRD

Försäljning av reservdelar
Service av snöskotrar,
utombordare & småmaskiner

H-E SKOTERDEMONTERING

Salmonvägen 3, 66640 Maxmo Tfn. 06-345 6306 Gsm 045-6327202
E-mail: info@skoterdelar.fi www.skoterdelar.fi

Inhemsk - Privatägd
Effektiv inkasso
CASH-IN
Ring nu 0207 701 501
www.cash-in.fi
Cash-In är en del av DL Software bolagen.

Handelspanaus Cafe **BOX BED BREAKFAST**
MAJATALO VÄRDSHUS
SPJUTSUNDSVÄGEN 103
01190 BOX SIBBO
+358 50 - 592 42 55
WWW.UUWANAS.FI
Tarha-Uuwanan's Gärd

Barman Anders Fma

- Timanttiporaukset ja -sahaukset
- Diamantborrning och -sågning
- Kaikki rakennussaneeraukset
- All byggnadssanering

040 728 7339

Rosenlundsvägen 83, 10710 Snappertuna

Färdigbetong av hög kvalitet!

Yrkeskunskap, effektiv utrustning och säkra leveranser.

Vi levererar färdigbetong till offentliga sektorn,
byggsektorn, privata kunder och industrin.
Snabbt och behändigt!

S-Betoni Ab Oy, Lepplax
Daniel Sundström 040 7273960.
daniel.sundstrom@s-betoni.fi www.s-betoni.fi

Kvalitetsbetong varje gång!

- TPA SERVICE**
- Fuktmätningar
 - Skadesaneringar
 - Ventilationsrengöring
 - Byggnadsarbeten
 - Jordbyggnadsarbeten

TPR Service

Törnrosvägen 4, Jakobstad
tfn 050 594 7684 WWW.TPRSERVICE.FI

KUHLBERGS **24h**
BYGGSERVICE RAKENNUSPALVELU
044 290 0082

- mattläggning
- kakelarbeten
- bygg- och renoveringsarbeten
- VTT-certifikat
- saneringsarbeten

info@kuhlbergs.fi
www.kuhlbergs.fi

HEM NÄSTAN PÅ TORGET

Asunto Oy Vaasan Julia - Bostads Ab Vasa Julia

STORLÅNGGATAN 51, 65100 VASA

	M ²	FP. FR.	SKF.P.FR.
1R+KU	30,0	55 065	144 000
1R+SK	32,5	49 654	146 000
2R+KU+B	40,0	54 420	173 000
2R+KU	41,0-46,5	64 456	186 000
2R+SK	42,0	51 491	176 000
2R+K	45,0-45,5	64 116	199 000
3R+K+B	63,0-77,0	63 237	250 000
4R+K+B	89,0-103,0	68 231	338 000

ETT NYTT BOSTADS-
OBJEKT TILL
VASA

Lemminkäinen

LEMMINKÄINEN HUS AB, OLYMPIAGATAN 16, 65100 VASA
TEL 02071 58300, ASUNTOMYYNTI.VAASA@LEMMINKAINEN.COM

UR EVANGELIET

”Inte får tjänaren något tack för att han gör vad han är ålagd.”

Läs mera i Luk. 17:7-10

OM HELGEN

Nåden kan inte förtjänas

Dagens gamla latinska namn Septuagesima (den sjuttionde) talar om att det är sjuttio dagar till påsken, som församlingen nu vänder sin blick mot. Förr började prästerskapets fasta vid denna tidpunkt.

Församlingen och dess tjänare uppmanas att kämpa trons goda kamp i förtröstan på Guds nåd. Dagens evangelium påminner om att Guds nåd inte kan förtjänas. Hans godhet är lika stor mot alla.

RUNT KNUTEN

Vi sjunger psalmer av Johan Ludvig Runeberg.

Psalmskväll torsdag klockan 19 i Kyrkhemmet i Malax.

Inspirationsdag för församlingens förtroendevalda

Pricka in i **FÖRTROENDEFORUM 9.5.2015** kalendern:

Välkommen med på båten till Tallinn för att diskutera församling och kyrka från ett förtroendeperspektiv. Mera information på www.forsamlingsforbundet.fi

INSIDAN

Ansvärg redaktör:
Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Leif Westerling 050 329 4444, leif.westerling@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN GUN LUNDELL

ILLUSTRATION: JOHANNA HÖGVÄG

Platsbiljetten

TERESE ser sig omkring i tågvaggen. Platsbiljetten har hon i handen. Där är min plats ju! Så fort hon satt sig tar hon fram smörgåspaketet, så har hon alltid gjort.

Snart är platsen bredvid henne upptagen av en som nästan genast får ett telefonsamtal. Omöjligt att inte höra varje ord. En typisk konflikt, en sådan som vem som helst kan råka ut för. Missförstånd, feltolkningar.

– Ja, men du lyssnar inte. Det var inte så jag menade. – Nej, det har jag ju inte sagt! – Hör på! – Nej, nej, nej, säger jag. – Tag på dig positiva glasögon och läs på nytt som det faktiskt står i mitt mejl, och inbilla dig inte något annat. Det är orättvist.

Så tar samtalet abrupt slut utan något ”hej då”. Bänkgrannen öppnar portföljen för att ta fram en näsduk och Terese ser en bibel skymta bland kläderna. Tårarna strömmar och torkas bort, men det kommer nya.

– Du förlorade visst den här rundan? säger Terese för att visa lite medkänsla.

– Det gör jag alltid. Jag vågar inte försvara mig utan börjar oftast gråta, och känner mig bottenlöst misslyckad, helt enkelt ruten. Så har det alltid varit.

– Men vad skulle hända om du försvarade dig kraftigare än du gjorde? Skulle något gå sönder?

– Jag, i så fall! Så känns det i alla fall, men jag vet inte, jag har aldrig vågat försöka. Man ska vara snäll, och ska man inte vända andra kinden till? Så var det redan i skolan när jag blev mobbad. Och nu fortsätter det där hemma. Jag känner mig så värdelös fast jag försöker vara snäll och hjälpsam och duktig på alla sätt. Ingen kan ju ändå älska en sån som jag ...

Nu gör Terese något hon inte brukar göra så ofta, men hon har ju skymtat Bibeln och dragit sina slutsatser. Hon lägger sin hand på bänkgrannens arm och säger:

– Du är inte värdelös. Bergis inte. Du vet ju att Gud älskar dig?

– Jo-o, teoretiskt vet jag det, och brukar försöka tänka på det, men det känns ändå inte så. Ingenting hjälper. Jag är inte värd nåns kärlek. Inte Guds kärlek, och inte nåns där hemma.

– Jag vet vad du menar. Så var det för mig också innan jag började med samtalen. Sju år tog det, men nu kan jag känna mig älskad och värdefull, och vågar också stå på mig. Jag är Guds lilla ädelsten, och har rätt att försvara Hans egendom. Det är som julafton alla dagar. Guds kärlek bara regnar ner över mig som mjuka bomullstussar, liksom – om du förstår? Och jag har en alldeles egen platsbiljett till Guds famn och kan lägga mig där i den mjuka värmen! Vet du förresten, jag gillar dig. Ska vi gå på kaffe – och ta bakelser? Jag bjuder.

Gun Lundell är prost och pensionär.

#bönetwitter

”Gud, det talas så mycket om din kärlek. Jag tror på den, men kan inte känna mig omsluten och buren av den. Är det för mycket begärt att du hjälper mig med den saken?”

Följ Kyrkpressens böne-twitter på sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
1 Sam. 16:1–13

ANDRA LÄSNINGEN
Rom. 9:11–23

EVANGELIUM
Luk. 17:7–10

Tredje söndagen före fastetiden. Temat är ”Den oförtjänta nåden”.

PSALMFÖRSLAG

275, 421, 268, 170 (N).

Psalmer är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

VECKANS PERSON

JOHANNA HÖGVÄG bor i ett gammalt trähus i Jakobstad. Hon är mamma till Alvin och Signe och gift med Nisse. Sedan 2006 driver hon det egna företaget Highway Design som jobbar med illustration, mönsterplanering och grafisk design. Hon ser världen i bilder och fotar ”galet mycket”.

Johanna Högväg beskriver sig själv som en vis och målmedveten och visste redan som liten vad hon ville jobba med som vuxen. På Johannasformligheter.se bloggar hon om färg och form och en tid framöver illustrerar hon Insidans betraktelser.

KALENDERN 30.1–5.2

DOMPROSTERIET

BORGÅ
LÖ 31.1: KL. 16 BABYKYRKA i Lilla kyrkan, Wilén, Tollander kl. 17: Pianokonsert av Irina Kullbergs pianoelever i svenska församlingshemmet
SÖ 1.2 KL. 10: MÄSSA I SVARTBÄCK-SPJUTSUNDS SKÄRGÅRDSKYRKA Marina Smeds, och Eric-Olof Söderström. Karmel kyrkoförenings ÅRSMÖTE efter avslutad gudstjänst i Svartbäck-Spjutsunds skärgårdskyrka. Kyrkkaffe
KL. 12: HÖGMÄSSA I DOMKYRKAN Lindgård, Wilén, Helenelund, Ove Blomqvists gudstjänstgrupp. Färdtjänst.
KL. 13.30: GA-LUNCH i församlingshemmet till för förmån för Gemensamt Ansvar efter högmässan i domkyrkan. Pris: vuxna 10 €, skolbarn och ungdomar 5 €, barn under skolåldern gratis. In-täkterna går oavkortat till insamlingen Gemensamt Ansvar.
ON 4.2 KL. 13: MÄSSA I TAIZÉSTIL i Lundagatans kapell, Lundagatan 5, vän 4.
Eisentraut-Söderström, Tollander
KL. 17: MISSIONSSAMLING MED ANDAKT, SÅNG OCH BOKFÖRSÄLJNING i Café Ankaret, Göran Stenlund, Leif Erikson, Vivan Andersson och Brita Jern från SLEF, Mats Lindgård, Gun Lindström.

LAPPTRÄSK
sö 1.2 kl. 10: Högmässa i kyrkan on 4.2 kl. 9.30: Vuxen-barn i församlingshemmet, Elin Lindroos on 4.2 kl. 14.15 och 15.15: Barnklangen i församlingshemmet to 5.2 kl. 10-11: Melodikören i församlingshemmet, ny kör för dig som sjunger hellre än bra to 5.2 kl. 14: Missionskretsen i församlingshemmet

LILJENDAL
fr 30.1 kl. 10.30: Kråksångarna i Mariagården. Ny kör för dig som sjunger hellre än bra, välkommen med!
lö 31.1 kl. 10-14: Familjeskoj i Mariagården. Program och skojs för hela familjen. Lunchservering kl. 11.30-12.30. Till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar
sö 1.2 kl. 12: Messu kappelissa, kirkkokahvit
ti 3.2 kl. 13-16: AfterSchool i Mariagården
on 4.2 kl. 10-12: Vuxen-Barn i Mariagården
on 4.2 kl. 19-21: Kyrkokören övar i Mariagården
to 5.2 kl. 9.30: Öppet Café i Annagården
Liljendal församling finns nu också på Facebook!

LOVISA
Gudstjänst: sö 1.2 kl 10 i kyrkan, af Hällström, Birgit Grönqvist, Tollander
Samkristen förbönstjänst: må 2.2

kl 18 i församlingsgården
Pensionärerna: ti 3.2 kl 13 i församlingsgården
Ungdomskören: ti 3.2 kl 14:30 i kyrkan
Morgonmässa: on 4.2 kl 8 i kyrkan
Prinsessan Törnrosa, musiksaga för barn: on 4.2 kl 11:15 i kyrkan, öppen för alla. Juha Hostikka, sång, Ensemble Borgå, Jackie Shin, dir. Arr. Musikinstitutet och Lovisa församlingar
Morgonkaffe: to 5.2 kl 8:30 i Tikva
På kommande:
Mässa med små och stora: sö 8.2 kl 10 i kyrkan. Efter mässan GA-lunch i församlingsgården

PERNÄ
Café Mikael: fr 30.1 kl. 10-12 i Forsby Mikaelstugan, Jeannette Sjögård-Andersson.
Tvåspråkig högmässa: sö 1.2 kl. 10.00 i kyrkan, Robert Lemberg, Minna Silfvergrén, Marcus Kalliokoski. Välsignelse av förtroendevalda och kantorn Marcus Kalliokoski. Gemensamt Ansvar insamlingen 2015 startar. Efter mässan lunch i Sockenstugan med frivillig avgift till förmån för GA-insamlingen.
Forsby församling: on 4.2 kl. 13.00 i Mikaelstugan, Jeannette Sjögård-Andersson, Marcus Kalliokoski.

SIBBO
Sibbo kyrka: Sö kl 12 mässa Camilla Ekholm, Lauri Palin. Söndagsskola kl 12 i Kyrkoby församling. hem. Augustilägrats startsöndag. Träff i Prästgården kl 10:30 m. Camilla Ekholm, Patrik Frisk.
Norra Paipis bykyrka: Sö kl 10 mässa, Helene Liljeström, Lauri Palin.
Diakonisyförening: Sö kl 13, Blå rummet, Kyrkoby församling. hem. Vårdinna: Irma Lindström.
Jenny-Marias: Må kl 17:30, Prästgården. Ny öppen grupp som träffas över pyssel, stickning och samtal om livet. Alla varmt välkomna med! Ann-Lis Biström.
Orgellunch: Ti kl 12, Sibbo kyrka. Orgelmusik följt av soppa. Ta en egen skål med om du vill vara ekologisk! Lauri Palin.
Kaffe för närståendevårdare: Fr 6.3 kl 13, Prästgården. Anmälan behövs inte. Ann-Christine Wiik, Biström.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES
Mer information på Johannes hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Fr 30.1 kl. 10-11.30: kl. 10-11.30: Knaterytmik i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. För barn över 1 år. Wiklund.
kl. 12.15-13.30: Veckolunch i Högbergsgården, Högbergsgatan 10 E. Välkommen på middagsbön i Johanneskyrkan kl. 12.
Sö 1.2 kl. 10: Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Repo-Rostedt, Enlund. Kyrkkaffe.
kl.12: Högmässa i Johanneskyrkan. Lindström, Repo-Rostedt, Böckerman, Enlund. Pensionärerna.

Kyrkkaffe. Gemensamt Ansvar insamlingen startar.
Må 2.2
kl. 10-11.30: Babyrytmik i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. För barn under 1 år. Wiklund.
kl. 11-12: Cellverksamhet ”Guds närvaro i vår samvaro” i S:t Jacob. Gertrud Strandén.
Ti 3.2
kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan med Dag-Ulrik Almqvist.
kl. 13: Träffpunkt för seniorer och daglediga. Helena Hämelin talar om sin bok: ”Runebergs på Kroksnäs somrarna 1838-1868”. Högbergsgatan 10 E. Frände.
kl. 19: Tomasmässa i Johanneskyrkan. Ulf Skogström.
On 4.2
kl. 14-15.30: Diakoniträffen i S:t Jacobs församlingssal. Salenius
kl. 18: Veckomässa i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Enlund.
kl. 18-20: Familjecafé i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivå. Lap-palainen.
Middagsbön i Johanneskyrkan må-fr kl. 12

MATTEUS
Matteus hemsida: www.matteus.fi
MATTEUSKYRKAN Åbohusvägen 3
Sö 1.2 kl. 12: familjemässa, Rönnberg, Forsman, Daniela Forsén och Matteus barnkör. Lunch till förmån för Gemensamt Ansvar. Meny: laxsoppa, pannkaka, kaffe/te och saft. Pris: 8 euro/vuxna, 4 euro/barn (under 5 år gratis).
On 4.2 kl. 8.30-9: morgonmässa, Hallvar. Morgonmässa varje onsdag i Matteuskyrkan.
On 4.2 kl. 17.30: öppen förbönsgroup (2 vän).
On 4.2 kl. 18-19: RostRöst i Öst (2 vän). Gruppen övar varje onsdag. Mera info: kantor Mimi Sundroos, tfn 040-584 0296.
On 4.2 kl. 18: MU-mässa, Matteus Ungdom-mässa, Forsén. En kort mässa med bönvandring, kyrkfika efteråt.
To 5.2 kl. 12-14: handarbetsgruppen (2 vän), Riitakorpi.
ÖSTERSUNDOM KYRKA Kapellvägen 65
Sö 1.2 kl. 10: högm, Ahlfors, Sundroos. Kyrkkaffe.
Kaffe på plattan utanför Matteuskyrkan:
Lö 7.2, 7.3, 11.4, 9.5, 13.6 kl. 12.30-14.
Vi bjuder på kaffe, te, saft och bulle. Vi erbjuder också möjlighet till samtal och förbön. Kyrkan är öppen och du kan i stillhet sitta där en stund. Du är också välkommen att hjälpa till.
Vi behöver dig som vill bjuda in människor som går förbi, dig som vill servera kaffe och dig som vill samtala och be för människor. Arr. Matteus församling och Vartiokylän seurakunta.

PETRUS
www.petrusforsamling.net
Fr 30.1:
- kl. 10 Musiklek: i Haga, Vesperv. 12 A. Musiklek för barn 0-4 år med förälder. Vi bjuder på kaffe, saft och smörgås. Ledare Sussi Leskinen.

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fre 30.1 Amanda Audas-Kass, Helsingfors **Lö** 31.1 8.53 Familjeandakt. Lars Collmar läser ur sin bok *Helga Hund i Betlehem* (repris från 5.3.2005) **Må** 2.2 Birgitta Udd, Karis (repris från 1.9.2003) **Ti** 3.2 Markus Linde, Vasa **Ons** 4.2 Marina Wiik, Helsingfors **To** 5.2 Kaikka Växby, Helsingfors.

VEGA

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 30.1 Elsa Tenhonen, Ekenäs (repris från 2004) **Lö** 31.1 17.58 Ett ord inför helgen, Larsmo kyrka. **Sö** 1.2 Jan-Erik Karlström, Mariehamn **Må** 2.2 Anders Lindström, Ekenäs (repris från 2005) **Ti** 3.2 Bevarade ord. Berättelser och betraktelser av Emilia Fogelklou. Uppläsare: Anna Edgren **Ons** 4.2 Catarina Englund, Jakobstad (repris från 2014) **To** 5.2 Kaj Kanto, Kvevlax.

VEGA

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 1.2 Gudstjänst med Larsmo Baptistförsamling. Predikant: Daniel Victorzon.

VEGA

VÅR ERFARENHET - ER TRYGGHET

Med omsorg och omtanke om Er
Begravningsbyrå

Marjamäki

Även gravstenar m.m.

Herrholmsgatan 14, Jakobstad. Tfn 06 723 1730 dygnet runt

Finlands Begravningsbyråers Förbund
auktoriserad begravningsbyråPirkanmaan Ihmissuhdetyö ry
arrangerar en FPA finansieradREHABILITERINGSKURS FÖR PERSONER
MED PSYKISKA STÖRNINGAR(lindrig eller medelsvår depression)
18.5.2015 – 22.4.2016 (3 x 5 dagar)

INTERNATREHABILITERINGSKURS nr 51605

för att stöda arbets- och funktionsförmågan
samt psykiskt välbefinnande
i Kangasala, på Kuntoutumiskeskus ApilaInformation och broschyrer: tfn. 03 222 6755
toimisto@pirkanmaan-ihmissuhdetyo.fi
www.pirkanmaan-ihmissuhdetyo.fi
Yliopistonkatu 60 A, 33100 Tammerfors

Sö 1.2:

kl. 10 Högmässa: i Munksnäs kyrka, Tegelst. 6. Thylin, Ahlberg. Kyrkkaffe.
kl. 10 Högmässa: i Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12. Sandell, Hilli.
kl. 13 (OBS, tiden!) Puls-guds-tjänst: i Petruscentret, Vesperv. 12 A.
Må 2.2:
kl. 18 Bibelträff: i Månsas kyrka, Skogsbäcksv. 15. 1 Korintierbrevet 12-16. Sandell.
kl. 19 Samtalsgrupp för män: i Hagasalen, Vesperv. 12 A. Stig-Olof Fernström.
Ti 3.2:
kl. 10 Musiklek: i Malms kyrka, Kommunav. 1. Musiklek för barn 0-4 år med förälder. Vi bjuder på kaffe, saft och smörgås. Ledare Sussi Leskinen.
kl. 12.30 GA-talko: i Petruscentret, Vesperv. 12 A. Postningstälko för insamlingen Gemensamt Ansvar 2015. Diakoniarbetarna på plats från kl. 12.30, andakt kl. 13, kaffe kl. 14.30. Anmäl er gärna till kansliet tfn. 09 2340 7100.
kl. 17 Petrus barnkör: i Munkshöjdens församlingshem, Raumov. 3. Välkomna alla barn från 5 år uppåt! Ledare Liisa Ahlberg 050-5229690.
To 5.2:
kl. 10 Babyrytmik: i Hagasalen, Vesperv. 12 A. Babyrytmik för 0-1-åringar. Välkommen! Ledare Liisa Ahlberg 050-5229690.
kl. 10 Musiklek: i Munkshöjden, Björneborgsv. 1. Musiklek för barn 0-4 år med förälder. Vi bjuder på kaffe, saft och smörgås. Ledare Sussi Leskinen.
kl. 13 Öppet hus: i Hagasalen, Vesperv. 12 A. fri samling för dig som har tid att komma in på en kopp kaffe. Vi samtalas och delar erfarenheter. Ingen förhandsanmälan behövs. Ledare diakonissan Nina Nybergh.
Disciple15: en konferens för studerande och unga vuxna 30.1-1.2 i Södra Haga kyrka, Vesperv. 12. Läs mer på www.disciple.fi.
Barnläger: Nu kan man anmäla sig till församlingens dagläger för barn 6-11 år. Läget ordnas 1-5 juni på Vespervägen 12A. Program varje dag kl. 9.30-16.00. Avgift 50€, syskon 35€. Mer info och anmälan på www.petrusforsamling.net/barnlager

Helsingfors Prosteri
Tomasmässa: firas tisdagen den 3 februari 2015 kl.19 i Johanneskyrkan Högborgsgatan 8.
Församlingarnas samtals-tjänst: dejourerar på tfn 01019-0072 (från utlandet +358 1019 0072) varje kväll kl.20-24. En webbaserad hjälptjänst finns på adressen

Helsingfors Prosteri
Tomasmässa: firas tisdagen den 3 februari 2015 kl.19 i Johanneskyrkan Högborgsgatan 8.
Församlingarnas samtals-tjänst: dejourerar på tfn 01019-0072 (från utlandet +358 1019 0072) varje kväll kl.20-24. En webbaserad hjälptjänst finns på adressen

http://evl.fi/natjour

Användaren behöver inte uppge namn, e-postadress eller andra uppgifter som kan leda till identifiering utan väljer själv en signatur och ett lösenord. Ring eller skriv när Du behöver stöd!
KAMPENS KAPELL: är öppet vardagar 8-20 och veckoslut samt helgdagar 10-18.
Mer info: www.helsingforsforsamlingar.fi

DEUTSCHE GEMEINDE

So 1.2. um 11 Uhr: Abendmahls-gottesdienst (Panzig)

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Högmässor sö 1.2:
Esbo domkyrka kl. 12.15. Rönneberg, Bengts, Malmgren, Furahäkören. Gemensamt Ansvar-start. Kyrkkaffe i församlingssgården. Karabacka kapell kl. 10. von Martens, Bengts. Kyrkkaffe. Köklax kapell kl. 16 lovsångsmässa. Ertman, Kronlund, lovsångsteamet. Program för barn. Servering.
Kretsar för pensionärer & daglediga kl. 13-15: Träffdax i Köklax kapell ti 3.2, Sökö kapell ti 3.2, Södrök kapell on 4.2, Karabacka kapell to 5.2.
Församlingsslunch: Olars kyrka varje ti kl. 12-14. Pris 5 €.
Öppen diakonimottagning: Kyrktian, Kyrkog. 10 varje må kl. 11-13.
Mer info: www.esboforsamlingar.fi. Se också vår egen GA-flyer i detta nummer av KP!

GRANKULLA

To 29.1. kl. 10-11 Lovsång och bön: i övre brasrummet.
Kl. 17 Må Bra-kväll: i Sebastos, Yvonne Fransman.
Sö 1.2 kl. 12 Högmässa: Johan Kanckos, Barbro Smeds. Kaffe i nedre salen.
Kl. 10 Singelföräldracaféträff: i Sebastos, Marina Paqvalén.
Må 2.2 kl. 16-18 Ungdomskväll: i Klubb 97.
Kl. 18 Ungdomsgudstjänst: Johanna Södö, Marlen Talus-Puzesh, Anne Hätönen.
Ti 3.2 kl. 9.30 Familjelyktan: i Sebastos, Yvonne Fransman, Barbro Smeds.
Kl. 9.30-11 Diakonimottagning: och brödutdelning.
Kl. 15 Tvåspråkig mentalvårdsgrupp: i Sebastos.
Kl. 18 Damkören Grazia: i övre salen.
On 4.2 kl. 13.30 Kyrkosyöreningen: i övre brasrummet.
Kl. 18.30 Meditativ andakt med taizésånger: i kyrkan (sångövning kl.18). Johanna Södö, Anne Hätönen.
Kl. 20-21 Facebook-mottagning: Marlen Talus-Puzesh.
To 5.2 kl. 10-11 Lovsång och bön: i övre brasrummet.
Kl. 18.30 Bibelkväll: i Sebastos, Johanna Södö.

KYRKLÄTT

Sportlovsläger för åk 1-4: må-fre 16-20.2 kl. 9-16 på Lyan. Vi pysslar, leker och är mycket ute. Temat för läget är Haiti. Anmälningar och info: jenny.akerlund@evl.fi, tel. 050 376 1488.
Slöjgruppen för vuxna: lö 31.1 kl. 13 Sjökök skola, Sjökökavägen 285. Biltransport kl. 12 från församlingshemmet i centrum parkeringsplats.
Försäljning av saker med patina: sö 1.2 kl. 11-13 i församlingshemmet.
Högmässa: sö 1.2 kl. 10 i Haapajärvi kyrka. Lars-Henrik Höglund och

Marcel Punt.

Högmässa: sö 1.2 kl. 12 i Kyrklätts kyrka. Lars-Henrik Höglund och Marcel Punt.
Föräldra-barn grupper: ny grupp i Masaby kyrka måndagar kl. 14-16, på Lyan tisdagar kl. 9.30-11.30, på Stor-Raula torsdagar kl. 9.30-11.30. Ingen anmälan behövs.
Dagklubbarna för 3-5 åringar: Fråga om lediga platser! Info: Jenny Åkerlund tel. 050 376 1488
Seniorgruppen - samtalsgrupp för män: må 2.2 kl. 13.30 på Mikaeligården.
Sång och bön: må 2.2 kl. 18.30 i koret i Kyrklätts kyrka.
Mässa med Taizée: ons 4.2 kl. 18 i Kyrklätts kyrka.
Ungdomskväll med Runeberg: tors 5.2 kl. 15-18 på Hörnan.
Ung gudstjänst: tors 5.2 kl. 18 i Kyrklätts kyrka
Stick- och virkcafé: onsdagar kl. 18 i Oasen, Prästgårdsbacken 11 C.
Lopptorget i Gesterby: öppet onsdagar kl. 15-17, Silverhagen 6.
Kyrkoherdeämbetets tfn (09) 8050 8292:
Mera info på www.kyrklattsven-ska.fi

TAMMERFORS

Sö 1.2. 3 söndagen före fastetiden: gudstjänst kl 11 i SvH, Kim Rantala, Paula Sirén och Eila-Sisko Kannerua, sång. Gemensamt Ansvar insamlingen börjar. Kyrkkaffe.
Ti 3.2: Mammor, pappor, om barn, kl 10 SvG
Ti 3.2: Tisdagsklubben SvG kl 13-15.30
Ons 4.2: Diakonikretsen kl 13 SvH, teama; Kyndelmässodagen

VANDA

Högmässa: sö 1.2 kl. 10 i Helsing kyrka S:t Lars. K. Andersson, A. Ekberg.
Insamlingen Gemensamt Ansvar 2015 startar.
Högmässa: sö 1.2 kl. 12 i S:t Martins kapell. K. Andersson, A. Ekberg.
Familjecafé: i samarbete med Folkhälsan må 2.2 kl. 9.30 -12 i Martinisti församlingssentrum.
ViAnda-kören: övar ons 4.2 kl. 12-14 på Helsinggård, Konungsvägen 2.
Kvällsmässa: ons 4.2 kl. 18 i Helsing kyrka S:t Lars. A. Paaavola, A. Blomqvist, A. Ekberg.
Ungdomskväll: ons 4.2 kl. 19 i Bagarstugan, Kurirvägen 1.
Barnens kyrkostund: to 5.2 kl. 9.30 i dagklubbstrummet i Brännmalmen, Kornvägen 10.
Sportlovsutfärd: må 16.2 till äventyrsbadet Caribia i Åbo. Start kl. 9 från Helsing kyrka S:t Lars, Kyrkovägen 45. Församlingen står för transporten, inträdesavgiften till Caribia betalar var och en själv. Anmälningar senast 30.1 till alexandra.blomqvist@evl.fi eller 050-5668266.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

Högmässor och gudstjänster sö 1.2:
Ekenäs kyrka kl. 10. M. Cleve, P. Nygård.
Snappertuna kyrka kl. 12.
A. Lindström, T. Wilman, P. Nygård, Kyrkokören medverkar. Kaplainstallation förrättas av kon-traktsprosten Anders Lindström med flera. Kyrkkaffe på Tunaborg. Välkomna!
Tenala kyrka kl. 18. Kvällsmässa. S. Söderlund, N. Burgmann.

INGÅ

Fre 30.1 kl 18: israeliska danser i församlingshemmet källarvåning.
Sö 1.2, 3 s. f. fastetid, kl 10: familjegudstjänst med dockteater i Ingå kyrka. Hellensten, Gustafsson Burgmann. Efter gudstjänsten lunch på församlingshemmet.
Ons 4.2 kl 14: syföreningen i Prästgården.
Må 26.1 kl 18.30: bibelgruppen i Prästgården.
To 5.2 kl 9.30-11.30: familjecafé i församlingshemmet källarvåning.
Insamling för Gemensamt Ansvar: Jippo i församlingshemmet lördag 7.2.2015 kl 10-14. Kom och sälj dina varor på lopptorg (bordshyra 5 €, hyran går till insamlingen Gemensamt Ansvar). Reservera bord per telefon 040-555 2090/May Lindström senast 4.2.2015. Lunch i församlingshemmet kl 11.30-13.00, vuxna 5 €, barn 3 €.
Verksamhet på finska:
Ti 3.2 klo 17.30: varhaisnuorten kerho seurakuntatalon kellariker-roksessa.
Ke 4.2 klo 18: raamattupiiri Bläckhornetissa.

ESBO STIFT

LOJO

Veckoverksamheten fortsätter.
Närmare info: www.lohjanseurakunta.fi/verksamhet
Sö 8.2. kl.13.00 Högmässa: i Virkby kyrka. Kuusimannen, Saario, hjälpledarna och konfirmanderna medverkar i högmässan. Kyrktaxi och kyrkkaffe.
TUSBY
1.2.15 kl 10: tvåspråkig högmässa i Jokela kyrka (Kouluraitti 11). Medverkar Klemetskog kyrkosångare, ledare kantor Enni Pöykkö. Kantor Antti Vilkkö, pastor Tiina Partanen. Kyrkkaffe. Välkommen.

REGION 2

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingssdistrikt:
Sö 1.2. kl 12: Högmässa i kyrkan, Wikstedt, Sundell Lehtonen. Ungdoms-söndag. Startskott för insamlingen Gemensamt Ansvar med sopplunch i församlingshemmet efter högmässan. Maria Wikstedt berättar om sin studie-resa med Kyrkans Utlandshjälp till Haiti.
On 4.2. kl 18: Veckomässa i kyrkan, Wikstedt, Lehtonen.
Nagu kapellförsamling:
Sö 1.2. kl 11: Finsk högmässa, Granström, Taulio. - kl 12.45: Sjung med oss i församlingshemmet. Före sångstunden kaffeservering från kl. 12.15.
Korpo kapellförsamling:
Sö 1.2. kl 11: Gudstjänst, Killström, Granlund.
Houtskär kapellförsamling:
Sö 1.2. kl 11: Högmässa i kyrkan, Heikkilä, Heikkilä.
Iniö kapellförsamling:
Sö 1.2. kl 11: Högmässa i kyrkan, Vuola.

ÅBO

to 29.1. kl. 18: Öppen bönegrupp (ansvarsperson Pia Siegfriids, pia.siegfrids@turku.fi) i Aurelia 3 (vän)
lö 31.1. kl. 19: Konsert i Domkyrkan. Augustinerkören från Helsingfors och Sankt Henrikskören från Åbo med dirigenterna Gunnar Dörögrip och Harry Dahlström.
sö 1.2. kl. 12: Högmässa i Domkyrkan. Mullo (pred), Ohman (lit). Konsert, Henrikskören och Augustinerkören, dir. Gunnar Dörögrip, Harry Dahlström (kantor), Kaj-Erik Gustafsson (organist).
må 2.2. kl. 14: Missionskrets i Aurelia (3 vän.), Björkgren
ti 3.2. kl. 18: Tyst meditation i Aurelia (1 vän.), Ohman
ons 4.2. kl. 13: Café Orchidé i Aurelia (1 vän.). Lunch till förmån för insamlingen Ge-

Hyllnings- och kondoleans-adresser

Stöd Folkhälsans verksamhet genom att använda våra hyllnings- och kondoleansadresser. Folkhälsanförningarna säljer adresserna lokalt via butiker, banker och begravningsbyråer.

Du kan också beställa adresserna via Folkhälsans Förbund, tfn (09) 315 5613 eller adresser@folkalsan.fi. Priset är 13 euro.

www.folkalsan.fi

TESTAMENTET ÄR EN GÅVA
Låt det goda gå i arv

Mer info fås av:

Jurist Tarja Larmasuo
040 451 4534

testamentit@suomenlahetyssaara.fi

www.finskamissionssallskapet.fi/testamenten

FAMILJEMÄSSA VASA

Mässa med fotbollsjuniorer

Fotbollslaget Vasa IFK medverkar i söndagens familjemässa klockan 13 i Trefaldighetskyrkan.
- Lagets ordförande **Henrik Skytte** tog kontakt med församlingen och frågade om vi ha-

de möjlighet att ordna ett tillfälle för fotbollsfamiljer som inte har med fotboll att göra. Denna ovanliga önskan tog vi glett emot och söndagens huvudgudstjänst ordnas med hjälp av fotbollsjuniorer

och deras föräldrar, säger församlingspastor **Tia-Maria Nord**. De kan delta i olika uppgifter så som att dela ut psalmböcker, bygga små altaren,

bära kors, sätta upp psalmnummer, bära upp kollekt och läsa texter. VIFK står även för kyrkkaffet. Familjemässan är ändå öppen för alla, även för spelare från andra lag.

mensamt Ansvår, lunchens pris 8€. Kl. 18 Veckomässa i Aurelia (1 vän.)

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND
Tredje söndagen före fastetiden/Sep-tagesima: Högmässa kl 12
Ingemar Johansson, Carl-Micael Dan

MARIEHAMN

01.02 Högmässa: kl. 11 i S:t Görans, M P, J D.
05.02 Lunchmässa: kl. 11.30 i S:t Görans, M P, G K.
Sopplunch kl. 12: i församlingshemmet. Pris: 5€.
Kyrktaxi mot beställning, tfn 19500.

SUND-VÄRDÖ

Söndag 1.2 kl. 11.00: Högmässa i Sunds församlingsshem. Juanita Fagerholm-Urch, Kent Eriksson, Therese Kronqvist. Start för insamlingen Gemensamt Ansvår. Kaffet med GA-kaka, 5 euro. Lotteri. <http://sund-var道府orsamling.fi/>

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS
To 29/1 13.00: Molpe missionssyfoering i Bykyrkan.
To 29/1 19.00: Kyrkokören inleder värtermi-ens övningar. Nya sångare välkomna!
Sö 1/2 11.00: Högmässa i Kyrkan, Guy Kronqvist, Deseré Granholm
Må 2/2 9.30: Morgonbön och kaffe i För-samlingshemmet.
Må 2/2 18.00: Kyrkans barnstämme i Molpe bykyrka.
Ti 3/2 18.00: Den stora berättelsen, Markusevangeliet dramatiserat med Boris Salo, regj Lasse Hjelt. Plats: För-samlingshemmet. Förhandsanmälan till Malax-Korsnäs MI, tel. 06-3470371. Pris: 10 euro.
Ti 3/2 18.00: Kyrkans barnstämme i Taklav bönehus.
On 4/2 12.00: Närståendevårdarträff i Församlingshemmet. Anmäl deltagande till Ebba, tel. 044-4101825.
To 5/2 13.00: Solglimten i Församlings-hemmet.

KRISTINESTAD

Kristinestadsvenska församling
Existentiell filmfestival: 30.1-1.2 på Bio Dux. Fr kl 19 Interstellor, lö kl 15 Two Days, One Night, kl 18 100 steg från Bombay till Paris, lö kl 15 Noah. Film-samtal, servering, fritt inträde
Utbildningsdag för förtroendevalda: lö kl 31.1 kl 9.30-14 i K.stads förs.hem. Mera info ring pastorskansliet 06-2211073
Högmässa: sö 1.2 kl 12 i L.fjärd, Lövdahl, Norrback, Saarinen, Eklöf, Martikainen, Nilsson, kyrkokören, församlingsorkes-tern. Välsignelse till tjänst av t.f. khde Lars Lövdahl och förs.pastor Daniel Norrback. Samtidigt 50-årsjubileum för kyrksalen i förs.hemmet, kyrkkaffet
Söndagskola: sö 1.2 kl 12 i K.stads förs.hem. Kl 15 i L.fjärd förs.hem
Bibelsamtal: sö 1.2 kl 18 i L.fjärd förs.hem, J Martikainen
Syfoering: må 2.2 kl 13 i Dagsmark bönehus
Missionssyfoering: ti 3.2 kl 12 i Härk-meri bönehus
Missionssyfoering: ti 3.2 kl 13 hos Gun-Lis Storsjö i Sideby
Missionsstugan: on 4.2 kl 12.30 i K.stads förs.hem
Pärbandet: fr 6.2 kl 19 samling för kvin-nor i L.fjärd förs.hem. "Ord som berör." Kl 21 nattvardsmässa. Anmäl senast 3.2 till Anna-Lisa 040-5277611

NÄRPES

www.narpeforsamling.fi

Närpes

Sö 1.2 kl 14.30: Skriftskola i förs.hem-met, Sundqvist, Sjölander.
Sö 1.2 kl 18: Sångkväll i Nämpnäs bö-nehus, Jessica Bergström-Solborg tal, G.Lindén sång.
Övermark
Sö 1.2 kl 12: Gemensam högmässa, Sundqvist, Lindén, Wikstedt, Övermarks kyrkokör.
On 4.2 kl 13: Symöte i Frönäs hos Dorothy Agren.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ
Fr kl 13: Träffpunkten i församlingshem-met. Gäst: Markus Ventin. Medv: Eng-lund, Brunell
Lö kl 10: Skriftskola i Ladan, Petalax
Sö kl 14: Högmässa, Englund, Brunell
Må kl 10: Föräldra-barn i församlings-hemmet
Må kl 13: Minior i församlingshemmet
Må kl 15: Junior i församlingshemmet
Ti kl 13: Missionssyfoeringen i försam-lingshemmet

KORSHOLM

Högmässa: 1.2 kl. 10 i kyrkan, Berg och Westerlund med psalmintro. Kyrkkaffe.
Gudstjänst: 1.2 kl. 12 i Smedsby förs. gård. Hans Boije och Rainer Holmgård.
Gemensamt Ansvår-talke: i förs.hem-met 29.1.kl.18.

KVEVLAX

Tonarscafé: lö kl 19 i ds.
Högmässa: sö kl 10 Lundström, Andrén, kyrkokören.
Bön för bygden: må kl 19 i Missionskyrkan.
Bön och Bibel: ti kl 19 i Krubban, hålls tis-dagar jämna veckor.
Karakaffe: to 5.2. kl 9.15 i ds.

MALAX

Kyrkokören och Trallarna: övar to 29.1 kl 18.30-20 i kyrkan.
Gemensamma kyrkofullmäktige: sam-manträder to 29.1 kl 19 i KH i Malax.
Högmässa: sö 1.2 kl 10 i KH. Kyrktaxi. Torn-berg, Katri Lax.
Ekumenisk bön: ti 3.2 kl 18 i KH.
Träffpunkt Socken: onsdagar kl 10-14 i Sockenstugan, för vuxna daglediga i Malax med omnejd. Vi umgås kring hälsöfräm-jande program och blir serverade varm sopplunch och kaffe för 3 euro. Loppis.
Psalmkväll: to 5.2 kl 19 i KH. Vi sjunger psalmer av Johan Ludvig Runeberg. Kyr-kokören medv. Servering.

PETALAX

Kyrkokören: to 29.1 kl 18.30 Gamla och nya sångare välkomna med!
Skriftskola: lö 31.1 kl 10 i Ladan
Högmässa: sö 1.2 kl 11 Björklund, Bru-nell, taxi
Syfoeringen: 4.2 kl 13 i församlings-hemmet

REPLIT

"Vi över 60": to 29.1 kl. 13 samling i Replit försh. Gäst: Gunnar Särs, visar bilder och berättar om sina resor till Egypten. Serv.gr. Norra Vallgrund. Välkommen med!
OBS! Församlingskören: tar paus till 5.3.2015.
Högmässa: i Replit sö kl. 10. Kaski, Wargh.
Andaktsstund: ti 3.2 kl. 18 i Replit försh. Efteråt SLEF:s lokalavdelnings årsmöte.

SOLF

Gudstjänst: sö kl. 10, Ann-Mari Audas-Willman, Patrik Vidjeskog.
Söndagskola: sö kl. 10.
Missionsvännerna: on kl. 13.

VASA

TREFALDIGHETSKYRKAN
Familjemässa: sö kl 13 Nord, Andersson. VIFK:s juniorer medverkar. Kyrkkaffe.
Lunch: sö kl 12 i L.fjärd, Jern, Monica Heikius.
Morgonbön: to 5.2 kl 9 Forslund, Ander-sson.
BRÄNDÖ KYRKA
Sunday Service: at 1 pm David Oliver.
DRAGNÄSBÄCKS KYRKA
Stilla mässa: sö kl 12 i Jern. Kvällsté o -kaffe.
SUNDOM KYRKA
Babykyrka: sö kl 10 Lindblom, Monica Heikius, barnledarna. Servering.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE

Fr kl 20: Ungdomssamling i Fyren, Björkman.
Sö kl 10: Högmässa i kyrkan, Granlund, Ravall. Sång Bengt Forsblom. Textläsare: Gerd Granlund, dörvårdar: konfirmand-grupp.
-kl 14: Sammankomst i Punsar bö-nehus.
On kl 19: Församlingen bjuder frivilliga medarbetare till en kväll med Rune-bergstema i Achreniussalen. Sång av församlingskören, allsång, andakt, m.m. Kaffet och runebergstårt. **VÄLKOMMEN** Du som gjort en frivillig insats för församlingen under det gångna året!
JAKOBSTAD
Sö 12: Högmässa i kyrkan, Krokfors, Björk, Östman, violin Folke Nylund.
15: Sammankomst i Skutnäs bönehus, Olavi Forsbacka.
17: Fokus FEST i FC. "Hjältegalan". Knyt-kalas.
On 18: U-klubben i Vestanlidgården, Åstrand.
18: Temakväll kring droger i Skutnäs bö-nehus. "Droganvändningens baksidor", Gerd Snellman, Samuel Snellman. Kaj Hagman från polisen medverkar. Dis-kussion och servering. Barnpassning.
To 18: SLEF:s missionsafton i FC, Britt-Marie o Gun-Helen Andtfolk, Raimo Fors.
19: Kvinnocafé i FC. Gäst: Gunilla Luth-er-Lindqvist och Marita Brandt berättar om Nada Nords hjälpresan till Syrien, Turpeinen, Södö.
Missions- och Gatubarnsresa till

St.Petersburg: 20-23.3.2015. Vi bekan-tar oss med St.Petersburg, barnhem, gatubarnsarbetet, den Ingermanländ-ska församlingen i bl.a. Keltto och det teologiska insitutet där, en färd längs vägen "Livets väg" från St.Petersburg till Ladoga. Info och anmälan till Marianne Sandström tfn 040-3100421 eller mari- anne.sandstrom@evl.fi

KRONOBY

Kyrkokören: fr 30.1 kl 15.00-16.30 (obs tiden)
Sportdx: fr 30.1 kl 17.30 i idr.h.
Bibelhelg: Lördag-söndag
Bibelstudium: lö 31.1 kl 14.00 i fh, Stig Olof Fernström, servering
Församlingsskväll: lö 31.1 19.00, Fern-ström, Ventin, människören Adorate, dir. Nils Oskar Frantz, barnpassning, servering
Högmässa: sö 1.2 kl 10.00, Fernström, Ventin, Eilfolk-Lasén, Kyrkokören, Ing-mar Byskatta, flöjt. Församlingslunch
Karagruppen: ti 3.2 kl 18.00 i fh, Kurt Hellstrand medv.
Musikleks: on 4.2 kl 9.30 i fh.
Skriftskola: on 4.2 kl 18.00-20.30
Skriftskolans föräldramöte: on 4.2. kl 20.30
SLEF Kronobyavdelning årsmöte: må 9.2 kl 19.00 i lilla salen
Läsmöten: sö 1.2. kl 13.00 hos Majvor och Jan-Olof Granbacka, Aminne-Biskop-Rudnäs läslag, kl 15.00 hos Nina och Jan-Peter Brunell, Torgare-Spikas-Harabacka läslag. To 5.2 kl 19.00 hos Ingvor Simonen, Libäck-Huggare-Norrråpar läslag.

LARSMO

To 29.1 kl. 19 Karasamling: vid Inremis-sionshemmet. Afrikakväll! Sture Ny-holm, Bengt Svenfors och Guy Ahlsved medverkar.
Sö 1.2 kl. 18 (Obs tiden) Familjemässa: Sjöblom, Wiklund, Septimen och Okta-ven. Kyrkvård: Kackur, Samskar.
To 5.2 kl. 18 Nattvard: vid Sandlundén, Lassila, Wiklund.

NEDERVETIL

Gudstjänst: sö 1.2 kl. 10 i fh, Store, Smedjebacka.
Läsmöte: sö kl. 13 med Skriko läslag hos Siv och Holger Skriko.
Läsmöte: on kl. 19 med Tast läslag hos Inga-Britt och Bengt Holmström.
KUs årsmöte: sö 8.2 kl. 11 i fh.
Intresserade av sommararbete på grav-gården: kan anmäla sig inom februari peller e-post nedervetil.forsamling@evl.fi eller per telefon 06-8648018.

NYKARLEBY

För utförligt program: www.nykarleby-forsamling.fi
NYKARLEBY
To kl 14 Eftermiddagsträff: Kovjoki bö-nehus. Lena Frilund, Boris Bränn
-kl 18 Info för frivilliga om nya Mis-sionsloppis: fh, servering.
Sö kl 10 Högmässa: kyrkan, Sandvik, Ringwall
-kl 10 Byagudstjänst: Kovjoki bönehus, Edman
-kl 18 Lovsångs- & Gemenskapskväll: fh. Rebecca Ekman, Camilla Skrifvars-Koskinen, barnprogram och möjlighet till förbön

SIMHALLEN ÄR ÖPPEN

Biljettförsäljningen avslutas 1 h 15 minuter före stängning.

MÅN, ONS, FRE 06:00 - 21:00
TIS, TO 08:00 - 22:00
LÖR 10:00 - 18:00
SÖN 08:00 - 18:00

MÅN, ONS, FRE 06.00 - 08.00
MORGONSIM

Bokning av Idrottsutrymmen <http://bokning.jakobstad.fi>

LEDIGA TJÄNSTER

Kyrkpressen når över 90 000
finlandssvenska hem varje torsdag.

KP
KYRKPRESSEN

Vi söker nu en energisk och initiativrik
SOMMARREDAKTÖR
på vår centralredaktion i Helsingfors från 1.6 till 31.8 2015.

Den vi söker har journalistisk erfarenhet och är van att jobba självständigt med både text och foto. Du är språk-gläd och intresserad av människors tankar om tro och liv.

Du är nyfiken och rör dig också gärna utanför huvud-stadsregionen på reportage och uppdrag. Kännedom om kyrkan och församlingarna i Borgå stift är ett plus.

Sänd en fritt formulerad ansökan senast 2.2 2015 till:

Chefredaktör May Wikström

Kyrkpressen
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors

may.wikstrom@kyrkpressen.fi, tfn 040 153 0313

Bifoga också CV och textprov på en artikel eller något annat du har skrivit.

VANDA SVENSKA FÖRSAMLING
FÖRSAMLINGARNA I VANDA

Vanda svenska församling
lediganslår tjänsten som

FÖRSAMLINGSSEKRETERARE

på deltid (55%) att sökas senast måndagen
den 16 februari 2015 kl. 15.00.

Av församlingssekreteraren krävs minst lämplig examen på institutnivå, goda kunskaper i tal och skrift i svenska och nöjaktiga kunskaper i finska. Därtill bör hon/han inneha tillräckliga kunskaper i datateknik och erfarenhet av sekreteraruppgifter. Kännedom om församlings-arbete räknas som merit. (Minimilönen för kravgrupp 403 är 2.018,33 €). Församlingsrådet iakttar en fyra månaders prøvotid för den som väljs till tjänsten. Sökanden bör vara medlem i den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland.

Ansökningar riktas till Församlingsrådet i Vanda svenska församling, PB 69, 01301 Vanda, besöksadress Vallmovägen 5 A, 2 vån. Ansökningshandlingarna kan även skickas elektro-niskt till vandasvenska@evl.fi.

Närmare upplysningar om uppgifterna tillhörande tjänsten ger kyrkoherde Martin Fagerudd
050-4661183.

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Skötsamt par (veterinär studerande och polis) söker lägenhet, gärna 2r+k, i Helsingfors med omnejd.

Studerande önskar hyra etta eller tvåa i centrala Jakobstad. Ring 0400-813151 / Zacharias Holmkvist

UTHYRES

Välplanerade 39m2 (trum+alkov+kök) uthyres i Munkshöjden. Genast ledig. Hyra 780€+vatten 20€/pers/mån. Tel. 0503005331/Linda

Våren i Syd-Frankrike, semestra eller provbo! Lägenheter i idylliska medeltida Uzès. Se Google/Vanhapatruuna. Tel. 040547738/Fjalär

FAMILJ

Tack

till alla som på olika sätt stött för vänlig hägkomst i samband med att **Edvin Franzén** har lämnat oss. Vi tackar också Blomsterfondens åldringshem för den goda omsorgen i flera år. **De anhöriga**

MÖTEN

Södra diakoniföreningens (Södra svenska församlingens diakoniförening r.f.) **allmänna möten** hålls följande måndagar: 2.2, 2.3, 13.4 (årsmöte) samt 4.5 kl. 15.00 i Högbergssalen, Högbergsgatan 10 E, 2 vån. **Välkomna!**

Jul i gemenskap på lägergården

Vasa svenska församling stod värd för Jul på Alskat under senaste julhelg. Vi var sammanlagt 48 personer som deltog och ett 20-tal av dem övernattade mellan julaftonen och juldagen. Vår tanke var att erbjuda en jul i gemenskap för dem som annars firar ensamma eller på annat sätt lider nöd under vår familjepräglade jul. Med facit i hand kan vi konstatera att den här formen av julfirande behövs och är viktigt och betydelsefullt för många. Speciellt i juletid är människor givmilda och deltar aktivt i julinsamlingar som bland annat församlingar, socialväsendet och olika föreningar arrangerar. Men vi täcker inte alla behov med materiella gåvor. Ofta är det gemenskap och relationer som dessa hjälpbehövande saknar allra mest. Vi har alla ett behov av att bli sedda och bekräftade och något av det här ville vi förverkliga genom att erbjuda en möjlighet att fira Jul på Alskat.

Vårt mål var att erbjuda ett julfirande i en så hemlik miljö som möjligt och de behoven uppfyllde vår egen lägergård, Alskathemmet invid Replotbron. Lägergårdsföreståndare **Peter Back** och husmor **Birgitta Sundin** har varit viktiga eldsjälarna i planeringen och genomförandet. Som "husfolk" deltog min kollega ungdomsarbetsledare **Sofia Böckelman** med familj och frivilligarbetare **Ralf Wahlbeck**, samt undertecknad med familj. Ekumenik förverkligades på ett konkret sätt genom att metodistpastor **Leif-Göte Björklund** också var med som husfolk. Vi som deltog representerade olika ålders- och samhällsgrupper och mångfalden berikade på många sätt. Vi firade julbön, fick njuta av ett mångsidigt

JULFIRANDET PÅ Alskat innehöll både julbastu och julklappsutdelning.

DELTAGARNA HANN få ihop pusslets 1 000 bitar.

och utsökt julbord, tittade på Kalle Anka och hade julklappsutdelning efter julbastun. På juldagsmorgonen firade vi en stämningsfull julotta i kapellet och avslutade med risgrynsgröt. Ett mycket uppskattat inslag var också att under vårt dygn tillsammans lyckas färdigställa ett 1 000 bitars pussel, vilket ledde till många skratt och glada diskussioner ända in på småtimmarna. Pusslet blev färdigt innan avfärd och är

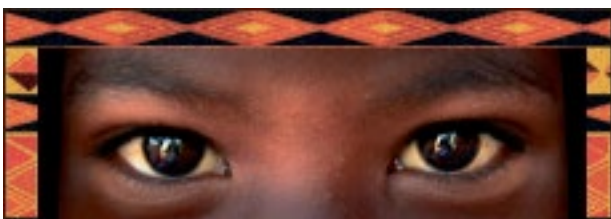
nu inramat och ska stanna på Alskat som minne. Jul på Alskat bär vi kvar som ett mycket ljus och varmt minne i våra hjärtan och frågan som stannar kvar efter firandet är hur vi ska kunna fira en "vanlig" jul efter den här upplevelsen.

LUISA TAST, DIAKON

BERÄTTA OM DIN FÖRSAMLING!

Den här sidan finns till för dig. Roliga verksamhetsidéer, festliga jubileum eller en viktig gemenskap. Skriv, fotografera och berätta om vad som händer i DIN församling! Skicka in din artikel till redaktionen@kyrkpressen.fi. Redaktionen väljer och redigerar materialet.

I MIN FÖRSAMLING

Afrikanska ögonblick

– andra upplagan uti nul

Här ser du ögonblicket ut i många av världens fattigaste länder. I Sverige har vi en stor andel av befolkningen som är födda i andra länder. I dessa länder är fattigdom och sjukdom vanligt. I denna bok berättar vi om dessa människor och deras livsvillkor.

I sin bok *Afrikanska ögonblick* berättar hon om sina resor till Afrika och om de människor som hon möter där. Boken är en berättelse om livet i Afrika och om de människor som lever där. Den är en viktig bok för alla som vill förstå världen bättre.

24⁹⁰

Fontana Media

www.fontanamea.fi

Ett urval av vårens kurser

KREDU

- Min Mission, prepkurs 1-3 (tot. 45h) med FMS i febr.- mars
- Om lärjungaskapets nyckelord, Boris Salo, 10-12.2
- Mission tillsammans och överallt, Erik Vikström m.fl., 17.2
- Från apostlatid till dataålder, Åke Lillas, 3-5.3
- Pionjärarbete bland okända folk, Olle Rosenqvist, 17-19.3
- Hantering och användning av växtskyddsmedel, 24.3
- Barns självkänsla, Petra Krantz Lindgren (Sve), 25.3
- Musikläger för barn och ungdomar, 1-5.6
- Kyrkans personalutbildningar

www.kredu.fi

SVALBARD MED HERMAN LINDQVIST

Halvvägs mellan Norges fastland och Nordpolen ligger Svalbard – en av världens mest storslagna vildmarker. Under sommaren lyser midnattssolen över gnistrande glaciärer, packis och dramatiska bergskedjor. Lika imponerande är Svalbards djurliv med valross, val, polarräv och såklart Arktis konung isbjörnen. Vi bor ombord på det bekväma expeditionsfartyget *M/S Quest* som endast tar 53 passagerare. Med stabila gummibåtar går vi iland för att utforska den unika naturen på nära håll. Mellan landstigningarna åter vi gott, spanar från däck och lär oss mer om Svalbards djurliv, natur och spännande historia.

Resans längd: 11 dagar. **Datum:** 4-14 september 2015. **Gruppens storlek:** 53 passagerare. **Boende:** Hytt ombord på expeditionsfartyget *M/S Quest*. **Pris:** Från SEK 46 900 per person.

Som specialföreläsare ombord är vi stolta över att presentera historikern, författaren och journalisten **Herman Lindqvist**.

PolarQuest

Boka resan eller beställ broschyren på www.polarquest.se eller ring oss på +46 31 333 17 30

INKAST MONICA VIKSTRÖM-JOKELA

Vilken vacker potatis!

DET FINNS scener som stannar kvar i minnet utan att man vet varför. Minnesbilder som inte är dramatiska vändpunkter men ändå dyker upp då och då. I den tidigaste av de här glimtarna ser jag en vacker röd plastsked som gång på gång närmar sig min mun. Den kommer för ofta: jag hinner inte svälja allt och snart kommer jag att få lov att spotta ut det som jag har samlat i munnen. Det här minnet fascinerar mig i sin stora vardaglighet, fast jag inte begriper varför jag bär på det. Men jag har haft en viss nytta av det när jag matat småbarn.

En annan scen ur minnets magiska skåp: Det är sent 70-tal. Morfar står vid vår spis och tvättar potatis. Plötsligt skrattar han till, det är hans kännspaka korta och liksom häpna skratt. Han håller upp en potatis så att jag ska se den. "Vilken vacker potatis!" ropar han glatt.

Den här minnesbilden har glimtat fram ofta den senaste tiden, och jag har frågat mig vad det är mitt undermedvetna vill påminna mig om. Så en dag läser jag vad den belgisk-svenska karnevalbrodern Wilfrid Stinissen har skrivit: "Guds oändlighet möter man bara i ögonblicket. (Den) kommer till oss genom en tratt. /---/ Tratten är nuet. När jag sätter munnen till tratten blir jag närd med oändlighet. /---/ Ju mera koncentrerat, ju mer punktivis man lever, desto mer öppnar sig rymden /---/ Nuet är Guds evighets inkarnation."

Och plötsligt förstår jag att det är här den vackra potatisen kommer in. Jag har känt mig allt mer frustrerad över att prognoser och strategier får ta större plats överallt. Långsiktiga planer tycks allt oftare köra över de behov som finns här och nu. I vilken tid lever till exempel den som anser att en förlossningsavdelning borde stängas för att där kanske kommer att födas bara 900 barn per år i stället för kostnadsstrategiska 1 000? Hur oviktiga är de där 900 som faktiskt föds, just här och nu? Och hur många föräldrar offerar inte nuet för framtiden när de accepterar en otrivsam familjevardag fylld av stressat skjutsande av barn till allehanda träningar och datorkodningskurser som ett nödvändigt pris för barnens ljusa framtid, deras "sedan"?

Det är bedrägligt lätt att placera det goda livet i framtiden, vare sig det gäller framtidens samhälle eller Guds rike. Och jag tror att det är just det här som har naggat mitt undermedvetna i kanten och fått minnet av morfar att surfa upp: Jag längtar efter att kunna leva i insikten att allt som ska ske, sker nu. Det må sedan gälla hälsovård, åldringsvård eller invandrapolitik, gemenskapen med familj och vänner eller barnens vardagsglädje. Tiden att uppleva det underbara och sköna är nu. Den kommer inte till oss som en belöning för att vi har uthärdat ett liv i otrivsel. Den kommer just nu, just här. I en vacker potatis. Till exempel.

Monica Vikström-Jokela är redaktör, författare och regissör.

ELDSJÄL MATTEUS

Arbete som bär frukt

Matteus församlings kyrkoherde har fått en varning av Domkapitlet för att han böjt sej för en stor grupp församlingbors påtryckningar: Låt barnkörens ledare fortsätta sitt fantastiska arbete! Det är kanske inte helt enligt regelboken att låta tjänster vara tillfälligt besatta för länge, och att det är kyrkoherdens egen karismatiska dotter, som fått kören att blomstra, som fått fortsätta. Det ser ju inte så bra ut, men maken till körledare får man leta efter.

Daniela Forsén och Staffan Strömsholm har tillsammans lyckats med konststycket att få våra barn och barnbarn med oss anhöriga som svans att komma till högmässan gång efter gång. Barnen får kyrkvana och de vuxna likaså. Det är roligt att komma till kyrkan! Det är roligt att sjunga i kör! (Trots stenhård konkurrens från sköna sängen och smarttelefonernas underbara värld.) Detta fina arbete kommer förhoppningsvis att bära

"Låt barnkörens ledare fortsätta sitt fantastiska arbete!"

frukt, så att körbarnen blir "matteusungdomar" en dag. Kyrkans framtid är inte mormödrar och farmödrar. Vem ska sitta i kyrkbänken när dessa lägsta diebarn är vuxna? Bästa Domkapitel, var snäll och låt nåd gå före rätt och låt musikedarna få förstätta sitt inspirerande arbete! Också i tunga byråkratiska institutioner måste man kunna reagera ändamålsenligt. Dessa ulliga får är nu ihopsamlade, låt dem inte vandra iväg.

MAJ TUOMELA
Helsingfors

BEHÖVDES MATTEUS

Stefan Forsén agerade för församlingens bästa

IKP nr 4 publicerades en nyhet om att vår kyrkoherde Stefan Forsén gjort fel då han anställt sin dotter och hennes fästman i Matteus församling. Vi anser att Daniela Forsén och Staffan Strömsholm anställdes för att det fanns ett behov som de kunde uppfylla. Före deras anställning hade vi till exempel inte några musiker med i vår ungdomsverksamhet (skribaläger, ungdomsmässor och liknande). Danielas och Staffans musikaliska kompetens i kombination med ett genuint intresse för barn och ungdomar var exakt vad vi önskat.

Vi är oerhört tacksamma över det arbete de har gjort för vår församling; den musikaliska verksamheten för barn och ungdomar har vuxit sig väldigt stark på några år (till exempel samalar barnköerna nästan 80 barn idag). Att Danielas anställning inte bara var Stefans idé stöds också av det faktum att barnkörsfamiljerna ordnade namninsam-

"Vi anser att de anställdes för att det fanns ett behov som de kunde uppfylla."

ling då hennes anställning höll på att ta slut, samt av att församlingrådet sedermera har inrättat en ny befattningsföretag i församlingen, vilket möjliggjort att Daniela fått fortsätta sitt arbete. Stefan Forsén har inte agerat i egen sak, utan lyssnat till församlingen och främst då de unga församlingsborna.

Matteus församlings ungdomsarbete genom församlingens rådsmedlemmarna Sarah Lönnqvist, Stefanie Lindroos och Andreas Andersson, samt ungdomsteamet Patricia Högnabba, Daniel Jakobs-son och Tonja Paavola.

TEOLOGI KALLELSE

Man eller kvinna

Om man argumenterar mot kvinnan som Kristi tjänare i egenskap av präst placerar man sig över Jesu Kristi inkarnation, det vill säga avelse, födelse och uppståndelse. Kim Enkvist skriver i KP 22.1 att "Guds Ord står fast" men argumenterar mot kvinnor som Ordets tjänare.

Men att ta Ordet på allvar, vad innebär det? Jo, att vi ska fördjupa oss, uttröna det, studera och intressera oss för alla omständigheter i de bibliska miljöerna, alla nyanser i ursprungstexterna skrivna på grekiska eller hebreiska. Om Kristus kom till jorden genom Helig Ande och kvinna, finns det inga argument för att utesluta kvinnor från att föda Ordet. Paulus tar till sig modersgestalten – kvinnan – som metafor, då han suckar över sin vän, en förlupen slav i Filemonbrevet 10 och sin egen uppgift som Ordets tjänare. "Jag väddar för min vän Onesimos, mitt barn som jag har fött i min fång-

enskap, honom som du inte hade någon nytta av förut men som nu är till nytta för både dig och mig". Paulus tar även till sig fadersgestalten – mannen – i Första Korinthierbrevet 4: 14–16. "Jag skriver inte detta för att få er att skämmas utan för att visa er till rätta som mina kära barn. Om ni så skulle ha tio tusen lärare som vill göra er till kristna, har ni ändå inte många fäder. Det var jag som blev er far i Kristus Jesus. Jag ber er: ta mig till föredöme". Som förmedlare av Jesus Kristus, uppfattar aposteln Paulus sig själv som både moder och fader. Kön är därför inget hinder för Paulus. Han identifierar sig med både en moders biologiska och en faders biologiska möjligheter, för att beskriva den andliga verkligheten, omvändelse, tro.

Vidare förklarar Paulus i Hebreerbrevet 5: 4–6 att "Ingen tar sig denna värdighet; han blir kallad av Gud, liksom Aron. Så är det också

med Kristus. Han tog sig inte värdigheten som översteprästat utan fick den av honom som sade: 'Du är min son, jag har fött dig idag'. Liksom han på ett annat ställe säger: 'Du är för evigt präst, en sådan som Melkisedek'". Här citerar Paulus Gamla testamentets gudsbild, den variant som jag vet att många teologer i Borgå stift ännu fnyser föraktfullt åt – den födande Guden. "Jag vill berätta vad Herren bestämt. Han sade till mig: Du är min son, jag har fött dig idag" ur Psaltaren 2: 7 används även i Lukasevangeliet 3: 22 då Helig Ande sänker sig över Jesus i Jordan, en röst säger: "Du är min älskade son, du är min utvalde". De här är parallellställen. Paulus använder det här, både då det gäller omvändelse och då det gäller att vittna om uppståndelse. Apostlagärningarna 13: 32, 33 förklarar: "Vi förkunnar alltså för er detta budskap: löftet som fäderna fick har Gud infriat åt oss, deras barn,

genom att låta Jesus uppstå, som det heter i andra psalmen: Du är min son, jag har fött dig idag".

Slutligen tycker jag att vi noggrant bör notera att Paulus förknippar prästtjänst och översteprästtjänst med Aron. Det är något vi blir kallade till, vi kvalificerar inte per automatik för att vi är män, underkänns per automatik inte för att vi är kvinnor. Det här bekräftar Gamla testamentet i Fjärde Moseboken 6: 2 som jag nämde tidigare i debatten (9.1) men Enkvist inte bemödat sig att kolla upp. Kapitlet handlar om Aron, hans söner, deras nasirlöften och börjar med orden: "Herren talade till Mose. Säg till israeliterna: Om någon, man eller kvinna, avlägger ett högtidligt löfte att avskilja sig som nasir åt Herren, skall han ...".

MONIKA PENSAR,
Regnbågs Missionen

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste förse med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

KULTUR TACKTAL

"Vi ska inte byta ut en smaklig rätt mot en vatt-nig soppa."

Filmregissören Klaus Härö uppmanar kyrkan att inte släppa Kristi evangelium ur händerna.

KLIPP JUDISK KRÖNIKA

Ny attityd mot Israel bland judar i USA?

Den svenska debattören och författaren Anders Carlberg skriver i Judisk krönika om förändrade attityder mot Israel bland amerikanska judar

och om att etablerade lobbygrupper som American Jewish Committee och Aipac utmanats av en ny judisk organisation J Street.

"Den genomsnittlige judiske väljaren i USA står i fredsfrågan till vänster om den israeliska regeringen", menar Carlberg.

STOR REA HOS SYRÉNS FÖRLAG

Följande REA-böcker till bra pris

- ___ ex TACK FÖR LIVET DU GAV, Eva spångberg inb. á 28,60€ NU á 9,90€ vackra färgbilder över 100 sidor.
- ___ ex SINNESRO. Och hur kan vi finna den? Inb. á 18,50€ NU á 9,90€
- ___ ex BRICKEN PÅ SVARTVIK en spännande berättelse om arbete på sågverket då hennes pappa säger: Du är stor nu och får bestämma själv. Viveka Olsson är en skicklig berättare. Inb. 341 sid á 28.60€ Nu á 9,90
- ___ ex Barnbok SÅ BERÄTTADE JESUS, med 40 hemliga luckor att öppna. Hårda pärmar med vackra bilder o text. á 14,50€ NU endast á 9,90€
- ___ ex SPÄNNANDE ÄVENTYR, med 40 hemliga luckor. á 14,50€ NU á 9,90€
- ___ ex VARFÖR?, att förtrösta på Gud när du inte förstår av Anne Graham Lotz. Kan man lita på Gud mitt i svåra tider? I boken delar Anne Graham med sig av sina erfarenheter och bönesvar. Pris á 24,90€ NU ENDAST á 9,90€
- ___ ex EVAS KRÖNIKEBOK 2 av Eva spångberg inb.. á 16,80€ NU 9,90€
- ___ ex UPPRYCKANDET -vad säger Bibeln om hoppet och framtiden. Trösta varandra med dessa ord som finns i boken. 110 sidor á 16,90€ NU á 9,90€
- ___ ex ÄNDENS TID, bokens innehåll kommer i samma ordning som Bibeln skriver om händelserna. En bok med ett bra budskap. 127 sid, á 19€ NU á 9,90€
- ___ ex HEMLIGHETEN MED FASTA OCH BÖN, öppna dörren till ett djupare och starkare förhållande till Gud. Upptäck kraften i den bibliska fastan och få ditt liv förvandlat. Pris inb. 190 sidor á 22,80€ NU ENDAST 9,90€
- ___ ex PÅ VÄG HEM av Billy Graham, om livet, tron och åldrandet. Att bli gammal har varit mitt livs största överraskning. Inb. 174 sid 24,90€ NU á 9,90€
- ___ ex ANDAKTER FRÅN BIBLENS LAND, av Göran Duveskog, Carl-Erik Sahlberg, Birger Skoglund o. Daniel Viklund. Inb. 159 sidor. á 25€ NU á 9,90€
- ___ ex DEN KÄRA LEKEN, av paret salo en BRA bok, 146 sidor 22€ NU á 9,90€
- ___ ex OM DU ÄNNU FANNS, unga som mist en förälder berättar. En bok värd att läsas av alla åldrar. Pocket 117 sidor á 23€ NU ENDAST á 9,90€
- ___ ex SÄGSPÅN OCH ELD, Bricken skall fylla 20 år i sommar. Hon kommer aldrig att bli som de andra, aldrig någonsin. Läs den. Inb. 367 sidor á 27,80€ NU 9,90€
- ___ ex UPPVÄCKA DÖDA, om hjärtläkaren som började tro på under. Han gick in i sjukrummet där patienten låg för att be för honom. Läs vad som hände patienten och ditt liv kommer att förändras. 196 sidor á 22€ NU ENDAST á 9,90€
- ___ ex UNGDOMSMIRAKLER, sanna berättelser om Guds närvaro idag. En bok av Karen Kingsbury. Inb. 167 sidor Pris á 20€ NU ENDAST 9,90€
- ___ ex U. EKMANS MEMOARER, de första stegen. Inb. 367 sidor á 26,90€ NU á 9,90

OBS. Det finns **ENDAST** några exemplar av vissa boktitlar, så Du måste beställa snabbt om Du skall hinna få de böcker Du är intresserad av.

DVD - CD - VHS - Kasset - REA

- ___ ex CD Andliga sånger med Carola, Jan Sparring, Pelle Karlsson och Mia Marianne o. Per Filip. Tusentals gitarrer, ovan där, Gyllne morgon, Tänk att få vakna ,m.fl. Sammanlagt 20 sånger. á 20€ NU 9,90€
- ___ ex CD Jan Malmsjö andliga sånger. Guds kärlek är som stranden, Närmare Gud till dig, Blott en dag, m.fl. Sammalagt 17 sånger NU á 9,90€
- ___ ex CD I Hans fotspår, Evangeliska ungas ungdomskör och Göran Stenlund. Jesus mig funnit, Sjung till Herrens ära. Sammanlagt 19 sånger á 20€ NU endast á 8,90€
- ___ ex CD Så härlig är jorden ännu av Gun Korsbäck. Var inte rädd, Det enda som bär, Härlighetens morgon, Jag har ett hem, m.fl. Sammanlagt 13 sånger. á 9,90€
- ___ ex CD Carola sånger med värme. Herre till dej får jag komma, Namnet Jesus, Du vet väl om att du är värdefull. Sammanlagt 14 sånger. NU á 8,90€
- ___ ex CD Birgitta & Svante Hemland, Det stundar till bröllop, Flyttfågarna, Tomma händer, Jag har en värn , m.fl. Sammanlagt 17 sånger. NU á 9,90€

Sänd in din beställning till Sven-Erik Syrén's förlag, Norrfjärdsvägen 44, 66640 Maxmo tfn. 06-345 0190, 050-301 6598, sven-erik.s@hotmail.com

Namn: _____

Adress: _____

Tel: _____

10 dagars betalningstid, faktura kommer med.

- ___ ex CD Göran Stenlund I min mästares hand, Underbara land, Barnabön, Vita änglar, Gud är trofast, Underbar kärlek. Sammanlagt 20 sånger NU á 9,90€
- ___ ex CD Kjell Samuelsson Tro, Hopp o Kärlek, Sjung din sång, En ny dag med ny nåd, Barnår o. ungdomsvår, Börja om... Sammanlagt 14 sånger NU á 9,90€
- ___ ex CD Norlins med Sköna människor. Min Jesus lever, Led mig Herre, Jesus är Hans namn, Sköna människor.. Sammanlagt 6 sånger. NU á 9,90€
- ___ ex Kasset med Bosse & Anita Sånger vi aldrig glömmar NU á 6,90€
- ___ ex Dubbel-kasset med Bosse & Anita som sjunger de mest omtyckta andliga sångerna ur deras repertoar. **Den är BRA**, NU endast á 8,90€
- ___ ex DVD med Dragspelsgruppen Tro, Hopp o. Kärlek sjunger bl.a. Mitt hem bortom bergen, När jag mitt liv åt Jesus gav, Ledd av hans hand, Lugna hamn, Sänd honom bud, Skall det bli ljus, Om du blott tror. Sammanlagt 17 sånger endast á 9,90€
- ___ ex DVD I Herrens händer med Gun Korsbäck sjunger Aftonbön, När du går över floden, Tysta skyar, Där rosor aldrig dör, Jesus för världen, Var inte rädd. Sammanlagt 11 sånger. Pris förut 20€ NU endast á 9,90€
- ___ ex På videoband finns denna inspelning med Gun Korsbäck á 9,90€
- ___ ex CD Samma inspelning och ___ ex med kasset av Gun á 2€
- ___ ex CD Charlie Norman En salig röra med musiksånger som Barnatro, Pärleporten, Glory, Glory Halleluja, Sammanlagt 16 sånger á 20€ Nu á 8,90€
- ___ ex CD med Jard Samuelson på Nya vägar. Kom ta min hand, I glädje och sorg, Jesus är svaret för vår värld idag, Jag har en dröm, Du har allt att vinna, Jag har funnit livet, m.fl. Sammanlagt 10 sånger á 9,90€
- ___ ex CD med Evangelistkvarteten fyra sjungande bröder bl.a. Välkommen hem, Tänk att jag tillhör Jesus, Låt källan flöda, Jag vet att han lever, Herre kär tag min hand, Hur skall det kännas, Herre vad tänkte du på m.fl. Sammanlagt 12 sånger á 9,90€
- ___ ex CD Torkel Selin Tack min Gud. Bl.a Se jag vill bära ditt budskap, Lita på din Gud, Änglasången, Här invid Korset, Den gyllene porten, Tag emot denna hälsning, Se Jyesus, m.fl. Sammanlagt 14 sånger NU á 9,90€
- ___ ex CD Ingamay sjunger. Du är hos mej, Din kärlek, Ljuvligt och kärleksfullt, Bön, Din kärlek, m.fl Sammanlagt 12 sånger Pris NU á 8,90€
- ___ ex CD med Bosse Andersson Mer Country. Ett litet vitt kapell, I Alaska en gång för länge sen, Minnet av en sång m.fl. Sammanlagt 12 sånger. NU á 9,90€

De flesta Cd skivors pris har varit á 20€/st. , och nu finns det bara 2-10 st. kvar av varje Cd. Därför: BESTÄLL SNABBT

Olika boktitlar för Endast 3,90€/st

- ___ ex Bok. "Den vita Tigern"
- ___ ex Bok. De glmda kvinnornas röst
- ___ ex Bok. Mammans löfte
- ___ ex Bok. Är det möjligt att dö, utan att vara rädd
- ___ ex Bok. Under himlen, boken om livet
- ___ ex Bok. Om Första Mosebacken
- ___ ex Bok. "Lev bättre" En uppfriskande, positiv o. praktisk
- ___ ex Bok. Det klokaste o. vakraste som sagts om att vara pappa. Den perfekta gåvan.
- ___ ex Bok. Vem har lagt citroner bland Andens frukter, Bra bok.
- ___ ex Bok. Det finns inget i hela världen som är så värdefullt och vackert som ett barn. Denna fantastiska bok är en speciell present.
- ___ ex Bok. Vackra citat om kärlek. En Underbar gåva
- ___ ex Bok. Tankar om framgång, Om du vill lyckas har den här boken hemligheterna.
- ___ ex Bok Hopp med 167 citat som ska inspirera och ge hopp i bekymmersama tider. En omtänksam gåva
- ___ ex Bok. Du kommer att skratta året runt tillsammans med denna bok
- ___ ex KORTPAKET 10 st. kort med o. utan text för 3,90€
- ___ ex Fyra olika Tavlör för endast á 3,90 tillsammans.
- ___ ex Bok Vägar till Visdom, ord som tillit, vänlghet, acceptans hopp och skydd, det ger oss styrka och ledar oss rätt i livet.

Dessa böcker har förut kostat mycket mera, men NU får Du rabatter upptill 80% Därför: BESTÄLL NU

Vid beställning deltar Du i utlottning av:

1 st. Bokpaket, 1 st. CD paket, 1 st. DVD paket,
1 st. kassettpaket, 1 st. kortpaket
Paketets värde á 50€ **Dragning 1.4**